N:O 3/2020 SUOMEN KÄÄNTÄJIEN JA TULKKIEN LIITTO

Kääntäjä

ÖVERSÄTTAREN

SKTL 65 vuotta

- Arkiston kuva-aarteita
- Puheenjohtajat muistelevat
- Vakoojaverkoston kääntäjät

Onnea 65-vuotiaalle!

Sirpa Alkunen

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto on perustettu vuonna 1955, joten tänä vuonna SKTL täyttää 65 vuotta. Juhlat tosin sujuvat koronapandemian aiheuttamien rajoitusten merkeissä, mutta kohottakaamme kukin tahoillamme tai mielessämme malja liitolle ja kaikelle sen piirissä tehtävälle työlle!

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitolla on vankka asema kääntämisen ja tulkkauksen alalla Suomessa ja kansainvälisesti. Korona-aikanakin olemme tehneet paljon vaikuttamistyötä, tosin nyt tietenkin etäkokouksissa ja -palavereissa, ja antaneet myös lausuntoja viranomaisille ja tietoja kääntäjien ja tulkkien työtilanteesta eri tahoille.

Jäsentemme työtilanteesta tehtiin keväällä kysely, johon saatiin runsaasti vastauksia. Kiitos kaikille vastanneille! Saimme kyselystä arvokasta tietoa alan tilanteesta, ja tulosten avulla osaamme vastata tiedusteluihin entistä tarkemmin. Jäsenkyselyn tulokset ovat nähtävillä liiton verkkosivuilla.

Liiton hallitus halusi myös pieneltä osaltaan tukea koronarajoituksista kärsineitä alan ammattilaisia ja jakoi kesällä Kopiosto-rahoista tavallista suuremman summan, josta osa oli ainutkertaisia ”korona-apurahoja”. Niitä myönnettiin 59 henkilölle 87 000 euron edestä.

Korona-ajan viestintämme on saanut kiitosta. Jäsenkirjeen kyselyssä 85 prosenttia vastanneista oli tyytyväisiä liiton koronaviestintään, ja lähes kaikki muut vastasivat ”en osaa sanoa”. Seuraamme tarkkaan epidemiatilannetta ja tiedotamme edelleen ahkerasti kaikesta jäseniimme ja alaan liittyvistä asioista. Viestintää ei onneksi korona pysäytä.

Hallinnon jo keväällä hyvin toimineita kuvioita on hiottu entisestään, ja nyt käytössämme on uusia, ajanmukaisempia ohjelmia. Esimerkiksi webinaareihin voidaan nyt ottaa entistä enemmän osallistujia, ja hallituksen työskentelyä asiakirjojen käsittelyineen pyritään muokkaamaan helpommaksi ja kätevämmäksi.

Olemme siis hyvin valmistautuneita syksyyn, tuli mitä tuli. Tämä vuosi on liitonkin historiassa varsin erikoinen, ovathan henkilökohtaiset kohtaamiset ja verkostoituminen tärkeä osa toimintaamme. Toivotaan, että pääsemme taas tapaamaan laajemmin toisiamme, kunhan tämä vitsaus on selätetty!

Kirjoittaja on Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton puheenjohtaja.
puheenjohtaja@sktl.fi

Grattis till 65-åringen!

Sirpa Alkunen

Finlands översättar- och tolkförbund grundades år 1955, så i år fyller FÖTF 65 år. Jubileet får visserligen firas inom ramarna för de begränsningar coronapandemin ställer, men låt oss i alla fall, var och en på sitt håll eller i sinnet, höja en skål för förbundet och allt det arbete som utförs inom det!

Finlands översättar- och tolkförbund har en grundmurad ställning på översättningens och tolkningens område i Finland och internationellt. Även under coronans tid har vi fortsatt vårt påverkansarbete, nu visserligen genom distansmöten och -träffar, och gett utlåtanden till myndigheter och information om översättarnas och tolkarnas arbetssituation till olika instanser.

I våras genomfördes en enkät om medlemmarnas arbetssituation och det kom in många svar. Tack till alla som svarade! Enkäten gav oss värdefull information om läget i branschen, och med hjälp av resultaten kan vi ännu exaktare än förr besvara de förfrågningar vi får. Resultaten av medlemsenkäten kan läsas på förbundets webbplats.

Förbundets styrelse ville också för egen del bidra med stöd till de översättare och tolkar som har lidit av coronarestriktionerna, och delade i somras ut en större summa än vanligt ur Kopiostomedlen, en del som ”coronastipendier” av engångskaraktär. Totalt delades 87 000 euro ut i sådana stipendier till 59 personer.

Vår kommunikation under coronatiden har fått beröm. Av dem som besvarade enkäten i medlemscirkuläret var 85 procent nöjda med förbundets coronakommunikation, och nästan alla de övriga svarade ”kan inte säga”. Vi följer epidemisituationen noga och informerar fortsättningsvis aktivt om allt som berör våra medlemmar och branschen. Kommunikationen stoppas lyckligtvis inte av coronan.

Administrationens rutiner som redan i våras fungerade väl har finslipats ytterligare, och nu har vi tillgång till nya, tidsenligare program. Bland annat kan vi nu ha fler deltagare i webbinarierna, och vi har som mål att göra styrelsens arbete med dokument och handläggningen av dem smidigare och enklare.

Vi är alltså väl förberedda för den kommande hösten, oavsett vad den för med sig. Detta år är exceptionellt också i förbundets historia, eftersom personliga möten och nätverksbyggande är en viktig del av vår verksamhet. Låt oss hoppas att vi igen får träffas, också i större sällskap, då den här plågan en gång är övervunnen!

Skribenten är ordförande för Finlands översättar- och tolkförbund.
puheenjohtaja@sktl.fi
Översättning: Mats Forsskåhl

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto (SKTL) on vuonna 1955 perustettu kääntäjien ja tulkkien aatteellinen etujärjestö.
Liiton tavoitteena on mm. edistää laatua ja ammattimaisuutta kääntämisen ja tulkkauksen alalla.
Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto
Hietaniemenkatu 2, 4. kerros, 00100 Helsinki.
www.sktl.fi

ISSN 0356-4649

Julkaisija:
Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto –
Finlands översättar- och tolkförbund ry

Päätoimittaja:
Sirpa Alkunen
sirpa.alkunen@sktl.fi

Toimitussihteeri:
Maarit Laitinen,
maarit.laitinen@sktl.fi

Taitto:
Risto Mikander/Mediasepät Oy

Ulkoasu:
More Business Services Oy,
www.morebiz24.com

Painopaikka:
Painotalo Plus Digital, Lahti

Painos: 2 700 kpl
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa.

Toimituskunta:
Kristiina Antinjuntti, Juha Eskelinen, Jenni Kavén, Hanna Pippuri, Annica Törmä ja Mili Viita.

www.sktl.fi/liitto/kaantaja-oversattaren-lehti

Tilaukset:
tiedotus@sktl.fi

Ilmoitushinnat: www.sktl.fi

Tilaushinta 2020
Muille kuin SKTL:n jäsenille:
55 euroa (kotimaa), 65 euroa (ulkomaat)

Kannen kuva:
© Pixabay

Kirjoittajan omalla nimellä julkaistuista kirjoituksista vastaa kirjoittaja.

Ilmoitusten sisällöstä vastaa ilmoittaja.

Kuvat © SKTL, jos ei toisin mainittu.

Kurkkaa Suomalais-ruotsalaisen kääntäjäseminaarin tarkempi ohjelma lehden sivulta 31 tai tapahtumakalenteristamme sktl.fi/tapahtumakalenteri!

TULEVAT TAPAHTUMAT

10.9.2020 Sujuvaa sopimista – sopimuskoulutusta kirjallisuuden kääntäjille verkossa. Ilmoittautuminen on päättynyt, mutta kysy peruutuspaikkoja!

24.9.2020 Suomalais-ruotsalainen kääntäjäseminaari verkossa / Svensk-finskt översättarseminarium på nätet

30.9.2020 Kansainvälisen kääntäjienpäivän seminaari verkossa

22.–25.10.2020 Helsingin kirjamessut verkossa

21.11.2020 SKTL:n syyskokous

Turun Kirjamessut siirtyvät, uusi ajankohta on 1.–3.10.2021

Tampereen kirjamessut siirtyvät, uusi ajankohta on 27.–28.11.2021

Tässä numerossa mm.:

s. 6 SKTL:n entiset puheenjohtajat muistelevat
s. 9 Arkiston kuva-aarteita
s. 13 Le bureau, vakoojaverkoston kääntäjät
s. 15 Esa-Jussi Salminen kääntää sukukansojen kirjallisuutta
s. 17 Mitä liitto tekee: asiatekstinkääntäjien jaosto
s. 19 Vinkkejä apurahan hakemiseen
s. 22 Kopiosto-apurahat haettavina
s. 23 Kirjallisuuden kääntäjän selviytymisopas: Käännössopimus eettisenä ohjenuorana
s. 25 Pieni karanteenikirjakerho
s. 28 11 kysymystä tulkille: Annica Törmä

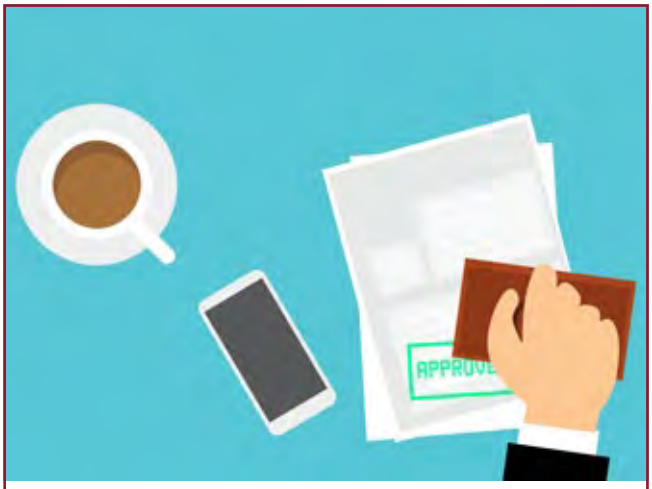

Tervetuloa auktorisoitujen kääntäjien koulutuspäivään!

Järjestämme lokakuussa koko päivän mittaisen koulutuksen webinaarina. Tilaisuuteen ovat tervetulleita kaikki auktorisoituina kääntäjinä jo toimivat tai auktorisoiduiksi kääntäjiksi aikovat.

Ohjelma-aiheita

- Auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunnan tietoisku
- Auktorisoidut kääntäjät oikeustulkkausdirektiivin näkökulmasta
- Teknisiä apuvälineitä auktorisoidulle kääntäjälle
- Auktorisoidun kääntäjän salassapitovelvollisuus ja vastuu
- Työpajatyöskentelyä
- Kun kulttuurit eivät kohtaa – ajatuksia auktorisoiduille kääntäjille

Aika: keskiviikko 28.10.2020 klo 9.30–17.30

Hinta: SKTL:n ja Kieliasiantuntijat ry:n jäsenille – 50 €, opiskelijoille – 0 €, muille – 75 € (hinnat sis. ALV 24 %).

Ilmoittautuminen ja lisätiedot:
www.sktl.fi/tapahtumakalenteri,
viimeinen ilmoittautumispäivä 21.10.2020

Tervetuloa!

Vuoden 2020 jäsenmaksu erääntyy

Hei jäsen!
Muistathan maksaa tämän vuoden jäsenmaksusi, jos et ole sitä vielä tehnyt!

- **Mikäli olet jo maksanut koko jäsenmaksusi**, sinun ei tarvitse lukea pidemmälle.
- **Mikäli olet maksanut tähän mennessä jäsenmaksun ensimmäisen erän**, muistathan nyt maksaa myös jäsenmaksun toisen erän. Pyydämme maksamaan laskun viitenumeroa käyttäen eräpäivään mennessä. Tarkista eräpäivä laskultasi.
- **Mikäli et ole saanut laskua**, otathan yhteyttä pian ja tarkistathan, että yhteystietosi ovat ajan tasalla jäsenrekisterissämme. Tarkista myös sähköpostisi roskapostit: joskus lasku saattaa joutua roskapostilaatikkoon.
- **Mikäli sinulla on maksuvaikeuksia**, otathan yhteyttä, etteivät maksut jää rästiin: jasenasiat@sktl.fi.

Jäsenmaksu vuonna 2020

- Varsinaiset jäsenet 160 euroa
- Koejäsenet 115 euroa
- Opiskelijajäsenet 50 euroa
- Ulkojäsenet 1 100 euroa
- Kannatusjäsenet 500 euroa
- Kunniajäsen on vapaa jäsenmaksusta.

Jos maksat henkilöjäsenen jäsenmaksusi kahdessa erässä, huomaathan, että erät ovat seuraavat:
Varsinaiset jäsenet: 1. erä 80 € ja 2. erä 80 €
Koejäsenet: 1. erä 57,50 € ja 2. erä 57,50 €
Opiskelijajäsenet: 1. erä 25 € ja 2. erä 25 €

Tarkista jäsenmaksusi summa laskultasi! Lisätietoa jäsenmaksusta: sktl.fi/jasenyys/jasenmaksu

Mukavaa syyskautta 2020 kaikille!

Turvallisuus SKTL:n tapahtumissa

Yleisen turvallisuuden takia emme järjestä jäsenillemme syyskaudella isoja läsnäolotilaisuuksia, vaan pyrimme järjestämään tilaisuudet mahdollisuuksien mukaan verkossa.

SKTL:n läsnäolotapahtumissa kiinnitetään tänä vuonna erityistä huomiota turvallisuuteen ja pyritään vastuullisella toiminnalla ehkäisemään mahdollisia koronavirustartuntoja. Toivomme, että tapahtumiin osallistuvat tutustuvat etukäteen osallistumisohjeisiimme.

Ohjeita turvallisempaan tapahtumiin osallistumiseen löydät tapahtumakalenteristamme.

www.sktl.fi/tapahtumakalenteri

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sääntömääräinen kevätkokous 2020

Liiton keväältä koronatilanteen takia siirtynyt sääntömääräinen kevätkokous pidettiin lauantaina 22.8.2020 klo 14.00. Kokoukseen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä, ja se striimattiin GoToWebinar-sovelluksella Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton tiloista (Hietaniemenkatu 2, 00100 Helsinki).

Kokouksen puheenjohtajana toimi **Teija Potenze**. Puheenjohtajaa avustavana sihteerinä toimi liiton toiminnanjohtaja **Kristiina Antinjuntti** ja pöytäkirjaa kirjaavana sihteerinä tiedottaja **Maarit Laitinen**. Kokoukseen osallistui yhteensä 22 jäsentä.

Kevätkokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat: hyväksyttiin liiton vuosikertomus ja tilinpäätös vuodelta 2019. Lisäksi **Annica Törmä** valittiin täytevaaleilla SKTL:n hallituksen jäseneksi edustamaan Vaasan paikallisosastoa vuoden 2020 loppuun. Liiton hopeinen ansiomerkki myönnettiin **Tarja Sirénille**, Vaasan paikallisosaston aktiiville ja monivuotiselle liiton hallituksen jäsenelle. Onnittelut Annicalle ja Tarjalle!

Etänäkin keskustelu sujui hyvin, kiitokset kaikille osallistuneille!

SKTL:n entiset puheenjohtajat muistelevat

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto täyttää tänä vuonna 65 vuotta. Liiton pitkää taivalta juhlistaakseen Kääntäjän toimitus on kaivanut liiton arkistoista kuvia vuosien varrelta. Julkaisemme kuvat seuraavilla aukeamilla. Kääntäjä tavoitti myös neljä liiton entistä puheenjohtajaa ja pyysi heitä muistelemaan omaa aikaansa liiton johdossa. Mitkä olivat puheenjohtajuuskauden tärkeimpiä teemoja ja tapahtumia – ja mitä vuodet opettivat heille? Entä millaisia terveisiä he haluavat lähettää 65-vuotiaan liiton jäsenistölle?

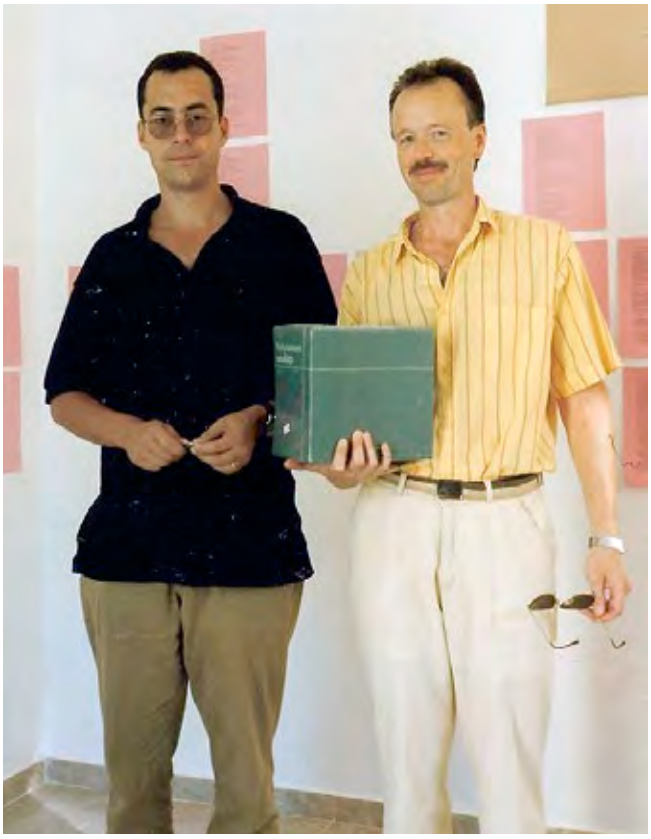

Ari Penttilä (oik.) kollegansa kanssa Rodoksen kirjailijatalossa.

Tarja Teva, puheenjohtajana vuodet 2000–2002

Puheenjohtajakauteni vuosituhannen taitteessa oli liitossa hyvin aktiivista aikaa. Tuolloin uudistettiin monien jaostojen sopimuksia, ja työryhmät tekivät uutterasti töitä ja neuvotteluja käytiin toimeksiantajien kanssa. Tekijänoikeuskysymyksiä täytyi pohtia monelta kannalta: e-kirja teki tuloaan, kustantamoita fuusioitui ja monikansalliset yhtiöt vaikuttivat myös suomentajien työhön ja elämään. Tv-kääntäjien töitä alettiin käyttää lukemattomissa uusinnoissa, mutta korvauksien maksu ja tekijänoikeuden kunnioitus jäivät retuperälle. Haasteita riitti kaikilla jaostoilla, ja liitto osallistui tarmokkaasti jäsentensä etujen valvontaan ja yleiseen keskusteluun.

Kaikki jaostot olivat toimeliaita myös kansainvälisesti, ja etenkin pohjoismainen yhteistyö nousi suureen arvoon, kun pystyimme vaihtamaan kokemuksia ja mielipiteitä siitä, kuinka asiat sujuivat läheisissä maissa.

Puheenjohtajakausi oli intensiivistä ja vaativaa ja samalla erittäin antoisaa aikaa. Olin toiminut aktiivisesti liiton hallituksessa, Tampereen paikallisosastossa ja ykkösjaostossa useita vuosia ennen puheenjohtajakauttani ja oppinut luonnollisesti paljon liiton rakenteesta ja periaatteista. Puheenjohtajuus edellytti kuitenkin valtavasti uusien asioiden omaksumista pikavauhtia ja tarjosi sitten monipuolisia näköaloja yhteiskunnan eri sektoreille. Kunnioitus kaikkien eri alojen kääntäjiä ja tulkkeja sekä koulutuksen uranuurtajia kohtaan kasvoi aina vain suuremmaksi, samoin kuin tarve tuoda yhä paremmin suomalaisten tietoisuuteen, kuinka riippuvainen pieni maa ja kielialue on ammattikuntamme loistavista osaajista.

Seuraan kiinnostuneena kaikkea mitä liitossa tapahtuu. Liitto on jäsentensä näköinen ja toivon, että jäsenet jaksavat edelleen puhaltaa yhteen hiileen ja antaa panoksensa niin luottamustoimissa kuin työryhmissäkin. Ja koska tarkoitus ei ole ainoastaan puurtaa, onneksi läpi vuoden riittää tapahtumia, joissa voi tavata kollegoita ja ystäviä, terästää ammattitaitoa ja viettää joukolla hauskoja hetkiä.

Ari Penttilä, puheenjohtajana vuodet 2003–2005

Puheenjohtajakauteni ehdoton kohokohta oli kansainvälisen kääntäjäjärjestön FIT:n maailmankongressi, joka pidettiin Tampereella vuonna 2005. Kongressiin osallistui seuralaiset mukaan lukien yli 700 henkeä 60 maasta. Järjestelyjä varten nimitettiin toimikunta, joka suoriutui tehtävästään mallikelpoisesti, sillä Tampereen kongressi oli menestys niin sisällöllisesti kuin taloudellisestikin.

Puheenjohtajakauteni tärkein opetus oli varmaan se, kuinka samanlaisten asioiden kanssa kääntäjät ja tulkit

painiskelevat eri maissa. Kollegoiden kesken on aina ollut helppoa löytää yhteisiä puheenaiheita erilaisista taustoista riippumatta.

Laajoja teemoja olivat tekijänoikeudet (mm. tekijänoikeusjärjestö Sanaston perustaminen), kilpailutukset ja tietotekniikan kehittyminen. Kirjallisuuden ja asiatekstien kääntäjät järjestivät palkkiokyselyitä, asioimistulkeille laadittiin ammattisäännöstö ja av-kääntämisessä puhalsivat uudet tuulet.

Teemoja käsiteltiin mm. kansainvälisen kääntäjienpäivän tapahtumissa, KäTu-symposiumeissa ja suomalais-ruotsalaisissa kääntäjäseminaareissa.

Erityisesti on jäänyt mieleen Vanhalla ylioppilastalolla vuonna 2003 järjestetty kääntäjienpäivän tilaisuus.

Merkittävä oli tietenkin myös SKTL:n 50-vuotispäivä, jota juhlistettiin Pasilan Rauhanasemalla helmikuussa 2005. Haluaisinkin tähän loppuun lainata otteen puheestani, jossa perustelin Rauhanaseman sopivuutta SKTL:n 50-vuotispäivän pitopaikaksi. Se heijastelee laajemminkin näkemystäni tähän ammattiin:

”Pasilan Rauhanasema sopii tähän tilaisuuteen erinomaisesti kahdestakin syystä. Ensinnäkin rauha: Monien kääntäjäjärjestöjen perustaminen – ja ennen kaikkea FIT:n perustaminen – liittyy toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan, jolloin Euroopassa vallitsivat hyvin voimakkaat kylmän sodan jakolinjat. Liittymällä yhteen kääntäjät halusivat edistää kansojen välistä vuoropuhelua ja rauhan asiaa.

Asema puolestaan on paikka, joka edustaa lähtemistä, tulemista ja siirtymistä jonnekin muualle. Kääntäjä on työssään samanlaisessa välitilassa, edestakaisessa liikkeessä kahden kielen ja kulttuurin välillä, jatkuvasti ikään kuin matkalla. Siksi entinen rautatieasema on omiaan kääntäjille.”

Kaijamari Sivill, puheenjohtajana vuodet 2006–2009

Minulla on tapana sanoa, että jos jotain pj-kaudellani opin, niin tavattoman näppäräksi kuohuviinipullon avaajaksi, sikäli monissa iloisissa ja juhlavissa kollegiaalisissa hetkissä sain olla mukana. Töitäkin toki tehtiin paljon, ja esillä olivat erityisesti sopimukset, tekijänoikeudet ja palkkiot sekä ammatin arvostus. Pitkä ja vaativa prosessi kaudellani oli kääntäjien tekijänoikeuskorvausten perääminen Taskukirja Loisto Oy:ltä. Monipolvinen oikeusjuttu eteni Korkeimpaan oikeuteen saakka ja päätettiin lopulta kääntäjien eduksi.

Kirjan ja ruusun päivä vuonna 2000. Kuvassa Tarja Teva (oik.) ja Marja Haapio.

Kaudelleni osui myös pari kirjallisuuden kääntäjien toimeentuloon ja sosiaaliturvaan vaikuttavaa hienoa uudistusta, joiden toteutumista myös SKTL:n edustajat olivat jo vuosikaudet olleet ajamassa yhdessä muiden kirjailija- ja taiteilijajärjestöjen kanssa. Ensinnäkin kirjailijoille ja kääntäjille alettiin Suomessakin vihdoin maksaa lainauskorvausta v. 2007. Toiseksi sosiaaliturvamme parani pienen harppauksen v. 2008, kun apurahansaajat otettiin Melan työeläkevakuutuksen piiriin.

Antoisinta liiton toiminnassa oli ja on yhteistyö muiden kanssa. Kollegat ovat usein varsin nokkelaa seuraa, eikä mitään tarvitse tehdä yksin. Järjestöhommia voi ajatella ikään kuin viestikapulan kuljettamisena: koko ajan on keskeneräisiä, jo aiemmin aloitettuja hankkeita, joita on vietävä eteenpäin, mutta koko ajan voi myös ideoida ja aloittaa uusia, tarpeellisia hankkeita, joista osa valmistuu, osa kenties jää toisten jatkettaviksi. Tekemistä riittää – ja hupia.

SKTL:n puheenjohtajat

1955–1964	Jaakko Ahokas
1965–1968	Lars Hamberg
1969–1976	Juhani Jaskari
1977	Aarne Valpola
1978–1986	Heikki Kaskimies
1987–1990	Leena Vallisaari
1991	Pirjo Kivelä
1992–1995	Heikki Kaskimies
1996–1999	Kristiina Rikman
2000–2002	Tarja Teva
2003–2005	Ari Penttilä
2006–2009	Kaijamari Sivill
2010–2011	Liisa Laakso-Tammisto
2012–2015	Kristiina Antinjuntti
2016–2019	Heikki Karjalainen
2020–	Sirpa Alkunen

Liisa Laakso-Tammisto, puheenjohtaja vuodet 2010–2011

Puheenjohtajakauteni oli osin myrskyisää mutta myös hyvin dynaamista aikaa. SKTL:n henkilöstörakennetta uudistettiin, kun vuosia ansiokkaasti liittoa luotsannut järjestösihteeri siirtyi eläkkeelle ja liittoon perustettiin toiminnanjohtajan tehtävä. Sittemmin olemme saaneet lisävoimia toimistoon, ja toisinaan toimistossa on ollut apuna myös sivari - tämä oli pitkään vaalimani idea - ja harjoittelijoita. Lakiasiakokemus ja tieto jää nyt liiton sisään, kun liitolla on oma juristi. Toimisto oli jo muistaakseni muuttanut Museokadulta Kruununhakaan, ja erilaiset muutokset veivät voimia mutta myös avasivat uusia ovia. Noihin vuosiin mahtuu myös eri jaostojen painotuksista ja koetusta asemasta kummunneita ristiriitoja. Ymmärtääkseni tämä on osittain liiton rakenteesta johtuva ikuisuusongelma, kun saman katon alla on niin monenlaisia ja itsensä eri tavoin identifioivia käännös- ja tulkkausalan ammattilaisia, joiden näkemykset ja odotukset poikkeavat toisistaan. Tuolle kaudelle osui myös FIT2011 San Franciscossa, joka oli tietysti mahtava kokemus ja antoisa tapahtuma, jossa olin liiton virallisena edustajana.

Oppiminen liittyi omalta osaltani varmastikin paineensietoon ja pään kylmänä pitämiseen tiukoissa paikoissa. Olen perusolemukseltani varsin suorapuheinen, mutta tuohon aikaan oli opittava harkitsevuutta, eri näkökulmien punnitsemista mutta tarvittaessa myös uskallusta tehdä koviakin päätöksiä.

Kaijamari Sivill ja Markku Päkkilä kirjan ja ruusun päivän tapahtumassa vuonna 2000.

Tämä on hieno liitto, jonka toiminnan arvo perustuu jäsenistön asiantuntijuuteen. Monet uudet asiat ja toimintamallit ovat syntyneet jäsenistön oman tiedostamisen ja yhteiskunnallisen osaamisen kautta. Sellaisia ovat esimerkiksi alan eettisten sääntöjen laatiminen tai aktiivinen halu vaikuttaa laajoihin alaa koskeviin kilpailutuksiin ja niiden ehtoihin. Vaikuttaminen sopimuskäytäntöihin on merkittävää sekä yleisellä tasolla että yksittäisille jäsenille tarjottavan selustatuen näkökulmasta. Aina voi tehdä enemmän ja paremmin, mutta olen tyytyväinen siihen, miten liitto on kehittynyt ja käyttää järkevästi voimavarojaan minulle rakkaan alan etujen ajamiseen.

Liiton entiset puheenjohtajat Kristiina Rikman (vas.), Liisa Laakso-Tammisto ja Kristiina Antinjuntti (oik.) liiton 60-vuotisjuhlanäyttelyn avajaisissa vuonna 2015. Seuranaan heillä oli Pentti Nieminen Sanastosta.

Arkiston kuva-aarteita

Vanhan toimiston yhteydessä ollut SKTL:n arkisto Meritullinkadulla on tyhjennetty. Historialliset aineistot siirtyvät Kansallisarkistoon hyvään huomaan. Arkistosta löytyi myös vanhoja valokuvia vuosikymmenten varrelta. Kääntäjä-lehti halusi jakaa parhaita paloja lukijoiden kanssa. Jos tunnistat kuvista nimeämättömän henkilön, lähetä viesti osoitteeseen tiedotus@sktl.fi. Valokuva-arkiston kartoitus on vielä kesken, ehkä jatkamme kuvakavalkadia tulevissa numeroissakin!

Sar Hongell (vas.) ja Sari Karhulahti kuvattuna vuonna 2002. Kuva: Risto Varteva

Toimistonhoitaja Helkky Halme (oik.) ja toimistovirkailija Merja Hänninen kuvattuna kesäkuussa 1989 SKTL:n vanhalla toimistolla osoitteessa Siltasaarenkatu 15 C Helsinki.

Syyskokous 1986. Vasemmalta oikealle: Veijo Kruth, Markku Mannila ja Manfred Schmitz (DDR).

Arkiston kuva-aarteita

Kirjan ja ruusun päivä vuonna 2002. Arpoja myy Piia Holopainen. Kuva: Risto Varteva

SKTL:n 30-vuotisjuhla vuonna 1985. Kuvassa Leena Vallisaari ja Søren Bersøe.

Agricola-palkinnon jakotilaisuus 7.4.1989 SKS:n juhlasalissa. Kuvassa oikealla Vappu Orlov.

Arkiston kuva-aarteita

Kirjan ja ruusun päivä vuonna 1999. Juhani Lindholm myy arpoja. Vasemmalla Maija-Leena Remes.
Kuva: Risto Varteva

Vuonna 2005 Tampereella pidetyn FIT:n maailmankongressin juhlaillallinen Tampere-talossa.

Arkiston kuva-aarteita

Tuula Kojo ja Markku Päkkilä vuonna 1999. Kuva: Risto Varteva

Kristiina Drews ja Jukka Virtanen

MOT Kielipalvelu®

Tarvitsetko työssäsi sanakirjoja, kielentarkistusta tai konekäännöstä? Täysin uudistunut MOT Kielipalvelu® tarjoaa kaikki ammattilaisen apuvälineet edulliseen jäsenhintaan.

MOT Kielipalvelu® täydentyy jatkuvasti uusilla sisällöillä ja ominaisuuksilla. Olemme juuri saaneet mukaan esimerkiksi MOT Kielitoimiston sanakirjan ja lisänneet käyttöliittymään ammattikäyttöä tukevia uusia ominaisuuksia. Tutustu palvelun sisältöön: bit.ly/sisältömme.

Tilaa palvelu SKTL-etuhintaan **169 €/vuosi** (+ alv 24 %) lähettämällä sähköpostia osoitteeseen **myynti@kielikone.fi!**

SKTL:N UUDET JÄSENET

Varsinaiset jäsenet

Aronranta, Irene, Riihimäki, II
Kilpi, Emma, Renko, II
Pouya, Jafarzadeh, Kaarina, IV
Puhakainen, Jaana, Kouvola, II
Rantanen, Leena, Pariisi (FR), I
Rezaee, Mina, Vantaa, IV

Opiskelijajäsenet

Kiseleva, Aleksandra, Lahti, IV
Malinen, Jenny, Helsinki, II
Stenvall, Annika, Helsinki, IV
Särkinen, Jami, Tampere, III
Vuorenlinna, Henri, Tampere, III

Koejäsenet

Wilkman, Sofia, Espoo, II

Uuden jaoston jäsenet

Mäkinen, Markus, Helsinki, IV

Osa uusista jäsenistä ei antanut lupaa nimensä julkaisuun lehdessämme.

Tervetuloa jäseniksi!

Vakoojaverkoston kääntäjät

Ranskalainen vakoojatrilleri *Le bureau*, vakoojaverkosto (ranskaksi *Le Bureau des Légendes*) on saavuttanut suuren suosion maailmalla tuoden Ranskaan enemmän myyntituloja kuin mikään muu sarja. Se nousi myös koronakevään hitiksi Suomessa, ja menestyssarjan kaikki viisi tuotantokautta ovat katsottavissa Yle Areenassa.

© *Yle Kuvapalvelu*

Trillerisarja kertoo Ranskan salaisen palvelun Direction générale de la sécurité extérieuren (DGSE) osastosta, jonka agentit työskentelevät kriisialueilla peitetehtävissä. Sarjan viedessä maailman eri kolkkiin vaihtuvat myös kielet lennosta. Ei ole lainkaan tavatonta kuulla samassa jaksossa esimerkiksi ranskaa, englantia, venäjää, arabiaa ja farsia. Sarjan ammattitaitoinen kääntäjätiimi on kuitenkin selvinnyt tehtävästä ansiokkaasti ja sarjan tekstitykset ovat saaneet katsojilta paljon kehuja osakseen.

Kääntäjä-lehti jututti TV-sarjan kuusihenkisen kääntäjätiimin kolmea jäsentä **Sampsa Peltosta**, **Susanna Voutilaista** ja **Juuso Paasoa** ja selvitti miten hittisarja käännettiin.

Tiivistä yhteistyötä

Susanna ja Sampsa kertovat, että käännösprosessi oli tyypillinen Ylelle hankitulle ohjelmalle. Sarjalle etsittiin suomentajat Yle Kääntäminen ja versiointi -nimisessä yksikössä. Sampsan mukaan Le bureau, vakoojaverkoston tapaan sarjat julkaistaan nykyään usein *katalogina*, eli tuotantokauden kaikki jaksot ilmestyvät Yle Areenaan katsottavaksi samana päivänä. ”Joka tuotantokaudelle pitää olla useampi kääntäjä, jotta suomennokset ehditään saada valmiiksi”, hän toteaa.

Sampsa kertoo, että kaikki sarjan kääntäjät ovat kokeneita Ylen freelancereitä. ”Minä olin tiimin ainoa vakituinen kääntäjä ja mukana siksi, koska sarjassa oli paljon arabiaa ja farsia. Päätyökieleni ovat arabia ja ranska, mutta draamaa käännän varsin vähän, sillä ehdottomasti suurin osa kääntämiseen varatusta työajastani kuluu dokumenttien ja ajankohtaisohjelmien parissa.”

Ranskan kääntäjiä sarjalla oli kaikkiaan neljä: Susannan ja Juuson lisäksi **Katariina Pahimanolis** ja **Tytti Heikkilä**.

Eero Balk käänsi venäjänkieliset osuudet. Susanna kertoo, että ranskasta suomentaville jaettiin yhtä suuri määrä jaksoja, ja Sampsa ja Eero suomensivat omat kielensä kaikista jaksoista, joissa niitä oli.

Kääntäjät tekivät paljon yhteistyötä, jotta saivat pidettyä sanaston johdonmukaisena. Etenkin ranskan kääntäjät olivat yhteydessä keskenään varsin paljon. ”Ihanaa projektissa oli juuri kollegiaalinen yhteistyö”, Juuso sanoo ja jatkaa: ”Susannan, Katariinan ja Tytin kanssa käänsimme ranskan- ja englanninkieliset dialogit. Koordinoimme Google Docsin ja välillä hyvinkin vilkkaan sähköpostinvaihdon välityksellä termistöä yhdenmukaiseksi, pähkäilimme agenttien koodinimiä ja ihmettelimme vaikeita kohtia.” Myös Sampsa seurasi jaettua Google Docs -tiedostoa ja osallistui siinä käytäviin pohdintoihin. Hän myös jutteli jonkin verran yksittäisten kääntäjien kanssa ja auttoi tarvittaessa, kun mietittiin yhdessä jonkin tietyn ilmauksen käännösstrategioita.

Juuso painottaa, että Sampsan rooli käännöksen onnistumisessa oli erittäin tärkeä: ”Sen lisäksi, että Sampsa käänsi arabian, farsin ja turkin kieliset dialogit, hän myös osasi kertoa nimien oikeat litterointiasut. Hän auttoi myös auttoi joissain kinkkisissä ranskankielisissä kohdissa”, Juuso kiittelee.

Ilot ja haasteet

Susanna toteaa että sarjan haaste oli sama kuin muissakin ohjelmissa, joissa on nopea puherytmi. ”Paikoin joutui tiivistämään enemmän kuin olisi halunnut, eivätkä kaikki yksityiskohdat tai vitsailut millään mahdu tekstiin.” Sampsa lisää, että etenkin toiminnallisimmat kohtaukset ovat usein työläitä käännettäviä, koska dialogia saattaa sinkoilla kovaa vauhtia, ja samalla ruudulla tapahtuu visuaalisesti paljon sellaista, mikä katsojan täytyy ehtiä nähdä pysyäkseen kärryillä.

Susanna kertoo, että muuten sarjan kääntäminen oli antoisaa. ”Oli mukava suomentaa itsellekin kiinnostavaa sarjaa”. Sampsa täydentää, että antoisinta Ylen töissä on se, että käännettävät ohjelmat ovat laadukkaita. ”Työtä jaksaa painaa, kun substanssi on jollain tapaa rikastuttavaa. Jos pitäisi kääntää sellaista huttua, mikä tuntuisi sisällöllisesti merkityksettömältä, en jaksaisi ollenkaan.”

Juuso kiittelee mahdollisuutta päästä kääntämään hienoa ja hyvällä tavalla haastavaa käännöstä kokeneessa ja yhteistyökykyisessä porukassa. ”On hieno juttu, että Yle voi tarjota puitteet laadukkaan käännöksen valmistamiselle. Sarjan kääntäminen kesti kokonaisuudessaan noin yhdeksän kuukautta. Monessa paikassa tällainen pitkän aikavälin yhteistyö ja huolellinen kääntäminen laajasta alkukielten repertuaarista ei olisi ollut mahdollista.”

Sampsan mukaan sarjassa oli melko tyypillinen määrä erikoissanastoa, koska käsikirjoituksiin satsataan nykyään niin paljon, ja sarjoissa on paljon kaikenlaista tietoa. ”Tiedonhaku on niin olennainen osa kääntäjän työtä, etten miellä sitä oikein erilliseksi työtehtäväksi. Google laulaa koko ajan, ja hyvän yleissivistyksen avulla on yleensä melko helppo etsiä luotettavia lähteitä vaikka teknisen sanaston selvittämiseksi.”

Sampsa arvioi, että hankalampia kääntäjälle ovat ammattislangit, koska vaikka jollekin ilmaukselle saisikin selville suomeksi ammattilaisten käyttämän vastineen, se ei välttämättä sovi ruututekstiin, koska katsojan täytyy pysyä ajatuksessa kärryillä vain nopeasti ruudun alalaitaa vilkaisemalla. TV-suomennos saakin olla neutraalimpaa kieltä kuin alkuteksti, ja näyttelijäntyö ja kohtausten dramaturgia pitävät kyllä pitkälti huolen siitä, että sävyt välittyvät oikeanlaisina.

Sampsa kertoo olleensa pari vuotta töissä keskusrikospoliisissa, mutta sarjassa ei itse asiassa tullut vastaan paljonkaan sellaista sanastoa, jonka kääntämisessä hän olisi ammentanut siitä kokemustaustastaan. Susanna kuitenkin lisää, että joissain tapauksissa Suojelupoliisista kyseltiin erityistermejä.

Suosion salaisuus

Susanna toteaa, että sarja on realistisempi kuin useimmat Hollywood-kaavan mukaan tehdyt vakoojasarjat, ja siinä on kiinnostavia, moniulotteisia henkilöhahmoja ja jännittävä juoni.

Sampsa on samaa mieltä. ”Moniulotteisuus, arvoituksellisuus ja epätäydellisyys kiinnostavat ja ovat usein inhimillisesti koskettavaa ja aitoa.” Hän lisää, että myös sarjan näyttelijäkaarti on huikea. ”Suuri osa kasvoista on ranskalaista kulttuuria seuraaville tuttuja ansioituneita tekijöitä.”

Ranskassa on nyt valmisteilla sarjan kuudes kausi. Koronaviruspandemian takia sen valmistumisaikataulu ei kuitenkaan ole vielä selvillä.

Le bureau, vakoojaverkoston tuotantokaudet 1–5 ovat katsottavissa Yle Areenassa: areena.yle.fi/tv

Teksti: Maarit Laitinen
Kirjoittaja on SKTL:n tiedottaja sekä trillerielokuvien ja -sarjojen suurkuluttaja.

Partisaani kääntää sukukansojen kirjallisuutta

Kevään 2020 lopulla julkistettiin teos *Murskautuneet tähdet: udmurtialaisia novelleja*. Tapahtumasta tekee erityisen merkityksellisen se, että udmurtialaisesta kirjallisuudesta tiedetään Suomessa hyvin vähän – harvassa ovat nimittäin udmurtista tehdyt suomennokset ja vielä harvemmassa kielen taitajat. Yksi udmurtin kielen ja kulttuurin asiantuntijoista on kääntäjä Esa-Jussi Salminen.

Maisteriksi Turun yliopistosta vuonna 2006 valmistunut **Esa-Jussi Salminen** suunnitteli alun perin ryhtyvänsä kielentutkijaksi. Hänen pääaineenaan oli suomalais-ugrilainen kielentutkimus, ja lisäksi hän opiskeli muun muassa germaanista filologiaa, viron kieltä ja kulttuuria, balttilaisia kieliä, unkaria ja suomea. Udmurtin opinnot alkoivat jo perustutkinto-opintojen aikana, ja kielen osaamistaan Salminen on kartuttanut opettaessaan suomea Udmurtian valtionyliopistossa.

Väitöskirja yksikön kolmannen persoonan possessiivisuffiksin käytöstä udmurtissa ja marissa on saanut jäädä odottamaan, sillä Salminen haluaa käyttää asiantuntemustaan sukukielten aseman parantamiseen ennemmin käytännön toiminnan kautta, esimerkiksi kääntämällä. Tiivis yhteys sukukansojen edustajien kanssa on varmistanut sen, että mielenkiinnon kohteet ovat monipuolistuneet kaiken aikaa.

– Minun on yksinkertaisesti pakko nähdä korkealta ja kauas ja saada laaja yleiskuva alaltani. Sitten isken sieltä sinne, minne on tarpeen: olen toimintatavoiltani partisaani.

Partisaaniasennetta sukukansojen kielitilanteen kohentamiseen tarvitaankin, sillä udmurtin osaaminen on rapistunut uhkaavaa tahtia. Vielä viime vuosisadan alkupuolella kaikki udmurtit osasivat äidinkieltään, sillä he olivat opiskelleet kaikkia oppiaineita alaluokilla udmurtiksi. Nykyään kouluinstituution tuki kielelle on lähes mennyttä, ja kielenvaihto etenee vääjäämättömän tuntuisesti: nykynuorison käyttökielenä on venäjä, jossa on ripaus udmurttia.

Salminen toteaa, ettei kielen pelastaminen ole mitään tähtitiedettä.

– Jos sukukielet halutaan pelastaa, pitää ensin olla käsitys siitä, mitä on tarkoitus pelastaa: millaista on sukukansan kieli, mistä sillä puhutaan ja miten, millainen on kulttuuri, jossa sitä puhutaan, ja millaista on sillä kirjoitettu kirjallisuus.

Oikean maan 37 tarinaa

Salminen huomauttaa, että jotkut saattavat kuvitella Udmurtiaa pikemminkin *Harry Potter* -kirjoihin liittyväksi fantasiaksi kuin oikeaksi maaksi. Vaikka koko kansan olemassaoloa on kyseenalaistettu, udmurteilla on runsaasti korkeatasoista kirjallisuutta. Salmisen oma kiinnostus heräsi opintojen yhteydessä, jolloin hän löysi useita mielikuvituksellisia ja myyttisiä kertomuksia. Udmurtinkielisellä kirjallisuudella onkin vankat juuret kansantarustossa ja suullisessa perimätiedossa.

Aikoinaan kääntäminen ei kiinnostanut Salmista lainkaan, ei ainakaan siinä muodossa kuin sitä harjoitettiin esimerkiksi saksan, viron ja unkarin opinnoissa.

– Ajatukseni muuttuivat, kun olin ensi kertaa Udmurtian valtionyliopistossa vaihto-opiskelijana. Silloin törmäsin niin hienoihin teksteihin, että ne oli mielestäni saatava myös kieltä taitamattomille luettaviksi.

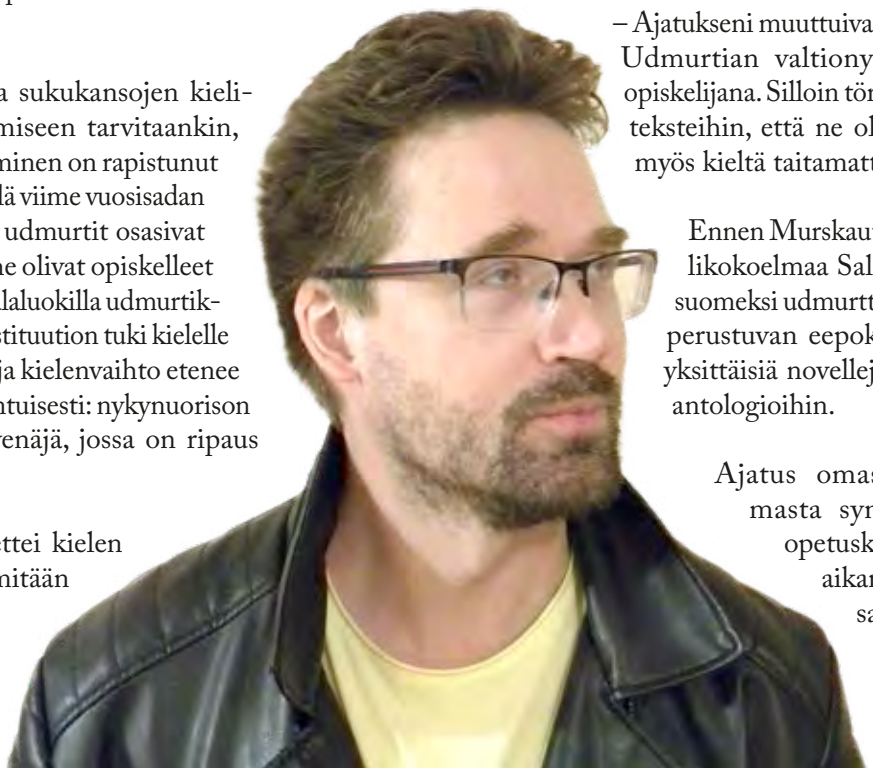

Ennen Murskautuneet tähdet -novellikokoelmaa Salminen on kääntänyt suomeksi udmurttien kansanrunouteen perustuvan eepoksen *Dorvyzhy* sekä yksittäisiä novelleja ja runoja erilaisiin antologioihin.

Ajatus omasta novellikokoelmasta syntyi viimeisimmän opetuskauden (2015–2019) aikana. Novelleja valitessaan Salminen kysyi

suosituksia syntyperäisiltä udmurtinpuhujilta, luki novelleja ja mietiskeli. Tavoitteena oli saada aikaan ajallisesti ja tyylillisesti kattava kokonaisuus. Teokseen tuli lopulta mukaan 37 novellia vuosilta 1905–2017, kultakin kirjailijalta yksi novelli.

Udmurtti taipuu suomeksi vaihe vaiheelta

Esa-Jussi Salmisen mukaan udmurtinkielinen teksti taipuu hyvin suomeksi, mutta haasteitakin prosessiin sisältyy. Esimerkiksi aikamuodot pitää ajatella uudestaan, sillä udmurtissa käytetään runsaasti historiallista preesensiä muutoin menneessä ajassa kerrotussa tekstissä. Salmisen sanoin ”jatkuva veivaaminen” preesensin ja imperfektin välillä ei sovi suomenkieliseen tekstiin, joten aikamuotoja oli muutettava suomalaiselle lukijalle sopivaksi.

Salminen luonnehtii kääntämistapaansa vaiheittaiseksi:

– Kun käännän ensimmäistä versiota, olen kärsimätön ja haluan saada suomenkielisen tekstin näkyviin pian. Tässä vaiheessa kohdat, jotka olin kuvitellut epäselviksi lukiessani, tulevatkin ihan selviksi käännöstyön edistyessä.

Toisinaan käy myös toisinpäin: kääntäessä huomaa, että jotain asiaa täytyy selvittää lisää, jotta sen voisi kääntää hyvin. Novellin ensimmäinen versio on valmis, kun epäselvät kohdat on merkitty muistiin.

Toisessa vaiheessa Salminen tarttuu hankaliin kohtiin ja selvittää ne sanakirjojen ja syntyperäisten kielentaitajien avulla. Etsinnän kohteena ovat esimerkiksi synonyymit. Ratkaisuja miettiessään Salminen on usein pyytänyt apua myös suomalaisilta:

– Kukaan ei usko, miten paljon ympäri Facebookia on mietitty sitä, onko tekstin syntyajankohtaan nähden sopivin ilmaus *savukerasia*, *tupakkarasia*, *tupakkakotelo* vai *savukekotelo*.

Ulkopuolisesta lukijasta on kääntäjälle aina hyötyä. Kokoelma koki kolmannen vaiheen, kun novellit kulkeutuivat talvella 2019 Tampereen yliopiston kääntäjäopiskelijoiden kurssimateriaaliksi. Kustannustoimittamista harjoitelleet tarkkasilmäiset opiskelijat huomasivat teksteistä eri asioita kuin Salminen itse.

– Olin kyllä hionut novelleja, mutta en ollut huomannut kaikkea. Kun sain korjausehdotukset takaisin, olin jo saanut sen verran etäisyyttä alkutekstiin, että ehdotusten läpikäynti tuorein silmin oli suuri ilo.

Vedosvaiheessa kokoelmasta korjattiin vielä joitakin pieniä virheitä ja selvennettiin udmurtin- ja venäjänkielisten sanojen translitterointia.

Kokoelma on nyt valmis, mutta kääntäminen jatkuu. Udmurtinkielisen kirjallisuuden lisäksi Salminen haluaisi kääntää suomeksi myös marilaisia, komilaisia, ersäläisiä ja mokšalaisia novelleja. Kaikki riippuu pitkälti siitä, onko työhön mahdollista saada apurahoja.

– Koen, että minulla on jonkinlainen velvollisuus yrittää tehdä tästä ammatti itselleni. Eikä kukaan muu tiettävästi edes haaveile sukukansojen kirjallisuuden suomentamisesta.

Onneksi joku haaveilee, ja onneksi se joku on partisaani-Salminen.

Murskautuneet tähdet: udmurtialaisia novelleja. Toimittanut ja suomentanut Esa-Jussi Salminen. Atrain & Nord 2020. 436 sivua.

Teksti: Sirkku Latomaa

Kirjoittaja toimii suomen kielen lehtorina Tampereen yliopiston monikielisen viestinnän ja käännöstieteen maisteriohjelmassa.

Sirkku Latomaalle myönnettin SKTL:n Kopiosto-projektiapuraha udmurtinkielisten novellien suomennoshankkeen matka- ja majoituskuluihin.

Esa-Jussi Salminen

- FM 2006 Turun yliopisto, pääaine suomalais-ugrilainen kielentutkimus
- toiminut suomen kielen opettajana Marin valtionyliopistossa (2003–2005, 2008–2009), Udmurtian valtionyliopistossa (2005–2007, 2015–2019) ja Babeş-Bolyain yliopistossa (2010–2013)
- suomennoksia:
  udmurttien kansanrunouteen perustuva eepos *Dorvyzhy* (koonnut **Mihail Hudjakov**, suomennos 2009)
  Volga-antologiaan (2010, toim. **Ville Ropponen**) sisältyvät novellit
  Bjarmia-antologiaan (2015, toim. **Ville Ropponen**) sisältyvät *Mush Nadin* runot yhdessä **Hanna Samolan** kanssa.
  Murskautuneet tähdet: udmurtialaisia novelleja. Toimittanut ja suomentanut **Esa-Jussi Salminen**. Atrain & Nord 2020. 436 sivua.

Kollegakontakteja, ammatillista itseluottamusta ja hauskanpitoa: SKTL asiatekstinkääntäjän tukena

Kääntäjän juttusarjassa esitellään SKTL:n toimintaa liiton viiden jaoston näkökulmasta. Tällä kertaa vuorossa on asiatekstinkääntäjien jaosto, eli II jaosto.

Viitisen vuotta sitten, kun asuin Espanjassa kääntäjänurani alkuvuosina, päätin liittyä Suomen kääntäjien ja tulkkien liittoon saadakseni ainakin yhteyspisteen suomalaiseen kääntäjämaailmaan, josta en vielä silloin tiennyt paljonkaan. Rehellisesti sanoen en edes tiennyt, miten ammatilliset järjestöt oikein toimivat tai mitä voisin SKTL:n toiminnalta odottaa. Sain sitten sähköpostikutsun liiton syyskokoukseen sekä pikkujouluihin, joihin en tietenkään päässyt, mutta pelkkä tieto herätti minussa lisää motivaatiota – liiton ei siis tarvinnut olla pelkästään tylsä asiallinen muodollisuus vaan se myös mahdollisti tutustumisen uusiin kollegoihin ja ajan viettämisen ja hauskanpidon yhdessä.

Asiatekstinkääntäjien toimintavuosi alkoi perinteisellä ystävänpäivän illanvietolla. Edessä keskellä liiton puheenjohtaja Sirpa Alkusen kanssa puhujavieraat Taru Virtanen (vas.) ja Niina Elomaa (oik.). Takana vasemmalta oikealle II jaoston toimikunnasta Laura Pascual, Tanja Suitiala, Salar Sofy, jaoston puheenjohtaja Marja Ollila ja Helka Sariola. Kuvasta puuttuvat toimikunnan jäsenet Ilona Repponen ja Tiia Tsurkka.

Vuoden lopulla päätin tulla Helsinkiin puoleksi vuodeksi tutkimaan **Arto Paasilinnan** tuotantoa nyt tauolla olevaa väitöskirjaani varten. 15. tammikuuta astuin Helsinki-Vantaan lentokentälle hyvin flunssaisena mutta samalla innokkaana ja iloisena. Olin asunut aikaisemmin Suomessa reilun vuoden ja myös vieraillut maassa lukuisia kertoja. Pärjäsin jo hyvin suomen kielellä ja tiesin, että viihdyin Suomessa ja että kansalliset ominaispiirteet sopivat hyvin omaan personallisuuteeni. Mutta en tuntenut oikeastaan ketään Helsingissä ja olin aluksi melko yksinäinen.

SKTL puolestaan, ja erityisesti II jaosto, tarjosivat minulle parhaan vastaanoton hieman myöhemmin ystävänpäivän tapahtumassa. Saavuin SKTL:n entisiin tiloihin Meritullinkadulle uteliaana ja hiukan eksyksissä, mutta tilaisuus tarjosi minulle juuri, mitä sillä hetkellä tarvitsin. Nautin mukavasta ja rennosta illasta, söin hyvää ruokaa ja mikä tärkeintä: tutustuin sekä kokeneisiin että aloitteleviin kollegoihin. Kokemus oli niin antoisa ja miellyttävä, että aloin osallistua kaikkiin liiton järjestämiin tapahtumiin, kokouksiin, vierailuihin, koulutuksiin ja juhliin – ja niitä on paljon ja erilaisia.

Kääntäjäyrittäjän taidot haltuun koulutusten ja kollegoiden avulla

Alussa oli vaikea muistaa nimet ja tunnistaa kasvot, mutta pikkuhiljaa pääsin osaksi asiatekstinkääntäjien isoa perhettä. Tapasin kollegoita, joista tuli jopa ystäviäni. Kävin seminaareissa ja kursseilla, joiden avulla sain itseluottamusta omaan työhöni ja ammatti-identiteettiini liittyen ja kehitin jatkuvasti taitojani. Opin paljon Suomesta, suomalaisista ja suomen kielestä, kääntäjien maailmasta ja mahdollisuuksista, työtoiminnasta ja yrittäjyydestä. Kaikki alkoi jossain vaiheessa muuttua paljon selkeämmiksi ja vähemmän pelottavaksi. Kun tuli aika päättää, palaanko Espanjaan käyden välillä Suomessa vai jäänkö Suomeen käyden välillä Espanjassa, ei päätöstä ollut vaikea tehdä edes urani kannalta.

Liittyessäni SKTL:oon olin asiatekstinkääntäjänä pelkästään II jaoston jäsen. Saatuani lisää kokemusta pääsin myöhemmin myös kirjallisuuden kääntäjien sekä opettajien ja tutkijoiden jaostoihin. Vuonna 2016 sain kutsun AV-kääntäjien ruoka-aiheiselle koulutusristeilylle, jolle ilmoittauduin heti – matka vaikutti minuun niin, että rupesin suorittamaan AV-käännöskurssia ja lisäämään tekstityksiä palveluihini. Tietysti liityin myös AV-kääntäjien jaostoon ja nykyään opiskelen gastronomian käännöstutkintoa. SKTL:n viidestä jaostosta ainoastaan tulkkijaostoon en todennäköisesti liity.

Näistä syistä minua ei ollut vaikea suostutella mukaan, kun II jaoston toimikunta tarjosi minulle mahdollisuuden liittyä toimikuntaan. Olin jo saanut niin paljon jaostolta ja koko liitolta, että halusin osaltani vaikuttaa sen toimintaan – ja mahdollisesti auttaa myös uusia jäseniä ja aloittelevia kääntäjiä, jotka ovat yhtä eksyksissä kuin minä olin kerran.

Tukea yrittäjyyteen ja ammattitaidon kehittämiseen

II jaosto eli asiatekstinkääntäjät on noin 1300:n jäsenensä voimin Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton suurin jaosto, johon kuuluu monien eri erikoisalojen kääntäjiä eri puolilta maailmaa. Jaosto yhdistää ammattimaisesti kääntäviä kieliasiantuntijoita ja toimii jäsentensä ammattitaidon ja toimintamahdollisuuksien edistämiseksi. Tärkeitä teemoja ovat asiatekstinkääntäjien osaamisen kehittäminen, ansiotason ja työskentelyolojen turvaaminen, asiatekstinkääntämisen näkyväksi tekeminen ja kääntäjien yrittäjyystaitojen vahvistaminen. Työtä tehdään sekä jaostossa että koko liiton tasolla toimiston ja hallituksen voimin.

Jaosto haluaa osoittaa jäsenilleen, miten tärkeää on luoda hyviä ammatillisia yhteyksiä. Liitossa tutustuu taitaviin kollegoihin, joiden kanssa voi tehdä yhteistyötä. Molemmat osapuolet voivat hyötyä toistensa kokemuksesta, toiminnasta ja verkostoista.

Vuonna 2018 SKTL loi uuden väylän yhteyksien solmimiseen, kun liitto käynnisti mentoriohjelman. Mentoroinnissa aloittelevat tai uutta suuntaa etsivät kääntäjät pääsevät vaihtamaan ajatuksia ja pohtimaan urakysymyksiä kokeneempien kollegoiden kanssa. Ensimmäinen mentorointikierros keräsi osallistujilta kiitosta. Ohjelma jatkuu, ja myös tänä keväänä mukaan on tullut uusia mentori-aktori-pareja.

Ammatillinen osaaminen kehittyy myös jaoston ja liiton järjestämissä koulutuksissa. Viime vuosina olemme oppineet yhdessä muun muassa termityötä, juridista kääntämistä ja EU-suomea. Kääntäjäyrittäjän polulla hyvin hyödyllinen jäsenetu on liiton oma juristi, joka auttaa tarvittaessa esimerkiksi arvioimaan sopimusehtoja. Osaamisen ja työskentelyolojen kehittämisessä kannattaa hyödyntää myös SKTL:n jakamia Kopiosto-apurahoja, joita asiatekstinkääntäjät voivat hakea esimerkiksi konferenssimatkaan, työhuoneen ergonomian kohentamiseen tai minkä tahansa käännösalaa hyödyttävän idean toteuttamiseen.

Henkilökohtaisten kontaktien ja palveluiden lisäksi jokainen asiatekstinkääntäjä hyötyy SKTL:n kollektiivisesta suhdeverkostosta. Liitto on tärkeä taustavaikuttaja erilaisilla käännös- ja kielialan yhteistyöfoorumeilla, ja sillä on hyvät yhteydet ulkomaisiin kääntäjäjärjestöihin. SKTL seuraa tiiviisti käännösalaa ja sen muutoksia, kuten digitalisaatiota ja alustataloutta, ja kerää tietoa jäsentensä

asemasta säännöllisillä ansiotasokyselyillä.

Kerro toimintaideasi toimikunnalle

Jaoston toimikunta on vapaaehtoisista jäsenistä muodostuva elin, joka suunnittelee ja järjestää jaoston toimintaa. Viime vuosina toimikuntaan on liittynyt uusia kasvoja, mikä tuo jaostolle myös uusia näkökulmia ja toimintaideoita. Meistä on muodostunut reipas ja hyvähenkinen ryhmä, joka järjestää monia eri tapahtumia, sekä ammattimaisia että hieman rennompia ja jopa urheilullisia.

Korona ja poikkeustila panivat toimintamme tauolle keväällä. Perinteisen ystävänpäivätapahtuman ehdimme onneksi järjestää! SKTL:n työ asiatekstinkääntäjien ja muiden kääntämisen ja tulkkauksen ammattilaisten hyväksi on kuitenkin jatkunut koko ajan. Liitto on muun muassa kartoittanut koronakriisin vaikutuksia kääntäjiin ja tulkkeihin jäsenkyselyllä ja myöntänyt poikkeuksellisesti Kopiosto-apurahoja kriisistä johtuvien ansionmenetysten korvaamiseen.

Tällä hetkellä II jaoston toimikunnan muodostavat **Marja Ollila** puheenjohtajana, **Helka Sariola** opiskelijajäsenenä, **Salar Sofy**, **Ilona Repponen**, **Tanja Suitiala**, **Tiia Tsurkka** sekä **Laura Pascual**. Toivottavasti saamme kokoontua taas syyskaudella ja ruveta järjestämään uusia mielenkiintoisia ja jännittäviä tapahtumia. Toimikuntaan ovat kaikki halukkaat aina tervetulleita. Otamme erittäin mielellämme vastaan kaikenlaisia ohjelmaideoita: niitä voi esimerkiksi lähettää sähköpostilla osoitteeseen **asiatekstinkaantajat@sktl.fi.**

Laura Pascual
Kirjoittaja on kaunokirjallisuuden ja asiatekstien kääntäjä, AV-kääntäjä sekä kouluttaja.

Vinkkejä apurahan hakemiseen

Koronarajoitusten aikaan liittoon on tullut poikkeuksellisen paljon apurahoihin liittyviä kyselyitä. Etenkin on pyydetty tietoa tietoa apurahojen hakemisesta. Kulttuuriapurahoja myöntävät lähinnä valtio ja yksityiset säätiöt, ja niiden sivuilla on paljon hyödyllistä tietoa hakemisesta. SKTL:n lakimies Karola Baran teki yhteenvedon niistä asioista, jotka on erityisen tärkeää ottaa huomioon.

Myöntäjän hakuohjeet ja niihin istuva työsuunnitelma

Apurahan myöntäminen perustuu yleensä hakijan esittämään työsuunnitelmaan, ja hakemus perustuu myöntävän tahon hakuohjeisiin. Siksi kannattaa ensin perehtyä ajatuksella hakuilmoitukseen. Siinä kerrotaan, kenelle apurahoja myönnetään, mihin tarkoituksiin ja onko niissä jotain rajoituksia, kuten esimerkiksi euromääräisiä tai alueellisia rajauksia. Näin voi hahmottaa, kuuluuko kohderyhmään vai ei. Ennen kuin alkaa laatia hakemusta, kannattaa selvittää, myönnetäänkö apurahoja työskentelyyn, kuluihin vai molempiin, ja ovatko laitehankinnat ja työtilat haun piirissä.

On hyvin tavallista, että apurahoja myönnetään vain hakuajan jälkeisiin hankkeisiin, mutta ei käynnissä oleviin tai jo toteutuneisiin hankkeisiin. Ainakin rahastot ja säätiöt julkaisevat sivuillaan aiemmin myönnettyjä apurahoja. Niistä näkee, millaisiin hankkeisiin apurahoja on myönnetty ja minkä suuruisina. Näitä kannattaa tutkailla. Jos jotain jää epäselväksi, kannattaa olla yhteydessä myöntävään tahoon.

Jos hanke, johon haet apurahaa, on iso, on yleensä hyvä, jos voi osoittaa, että hankkeelle on muutakin rahoitusta kuin haettava apuraha. Se osoittaa, että on harkinnut hankkeen kokonaisuutta ja miettinyt realistisesti, miten sen saa toteutettua. *In kind* tarkoittaa resurssia, joka on käytettävissä ilman maksua. Sekin tulee yleensä kirjata, vaikka rahaa ei liikukaan. Tällaisia ovat esimerkiksi talkootyö tai oman kaluston tai tilan käyttö.

Hankkeen aukikirjoitus on tärkeää. Hyvä hakemus on looginen ja kertoo, kuka hakee, mitä aikoo toteuttaa, missä ja miksi. Hakemuksessa kannattaa kuvata, miksi hanke tulisi toteuttaa, mitä hanke merkitsee sinulle itsellesi tai

antaako sen jotain laajemmin käännös- ja tulkkausalalle, eli mikä on hakemuksen niin sanottu pihvi. Ole riittävän konkreettinen: Jos kyseessä on opintomatka, kerro mikä on sen ohjelma sekä keitä tapaat, missä ja miksi. Jos kyseessä on seminaari tai konferenssi, kerro miksi se on ammatillisesti merkityksellinen. Mikäli myöntäjällä on omia tärkeitä tavoitteita, joita hanke sivuaa, kannattaa ehdottomasti selostaa, miten hanke palvelee niitä.

Hyvää työsuunnitelmaa tukee realistinen talousarvio

Hyvä hakemus välittää halusi ja kykysi hankkeen toteuttamiseen, ja sillä on realistinen aikataulu. Työsuunnitelmaa tukee talousarvio, jossa on realistisesti arvioitu, mitä suunnitelman toteuttaminen maksaa. Siksi kannattaa selvittää hintoja, pyytää tarjouksia ja siten välttää sitä, että yliarvioi kuluja tai pyöristää yläkanttiin. Yleensä hankkeen arvioijilla on ymmärrys alan kulurakenteista ja he näkevät nopeasti, onko talousarvio todellinen vai fiktiivinen.

Ole ajoissa, kerää kaikki hakemukseen tarvittava materiaali

Hakemuksen tekoa ei kannata jättää viime tippaan. Monilla rahastoilla ja säätiöillä on omat hakupohjansa, joihin hakemus pitää osata taivuttaa. Kannattaa käyttää tarpeeksi aikaa, jotta hahmottaa sen, miten eri kohtiin vastataan järkevästi. Toisinaan hakemukseen pyydetään liitteitä: ansioluetteloa, lausuntoja ulkopuolisilta, suosituksia yms. Niiden pyytäminen ja hakemuksen päivittäminen vaatii oman aikansa. Esimerkiksi vanhentunut ansioluettelo tai ansioluettelo, josta näkee, että se on kirjoitettu jotain muuta tarkoitusta varten, antaa heti kuvan siitä, että hakija ei ole jaksanut vaivautua, että hakemus on yksi monien joukossa, spontaanisti laadittu. Toisinaan isoilla myöntäjillä voi olla viimeisenä hakupäivänä verkkosivuilla ruuhkaa. Ei ole hyvä täyttää hakemusta viime tipassa peläten, että hakuaika ennättää mennä umpeen.

Eräitä erityistilanteita

Mikäli apurahaa haetaan työryhmälle, on kaikki ryhmän jäsenet esiteltävä ja liitettävä mukaan heidän ansioluettelonsa sekä tieto siitä, kuka on hankkeen vetäjä, miten apuraha jakautuu ryhmän kesken, ja mikä on ryhmän työnjako.

Jos olet palkkatyössä, kannattaa kertoa, otatko vapaata työstäsi. Usein apurahojen myöntäjillä on ehtoja muihin tuloihin liittyen.

Jos saat apurahaa, huomioi, miten ja milloin käyttö raportoidaan

Mikäli saat apurahan, kannattaa perehtyä, miten ja milloin hankkeesta tulee raportoida. Sen pohjalta kannattaa miettiä, mitä tietoja pitää kerätä tulevaa raporttia varten. Mikäli apurahan käytön suhteen tulee muutoksia, kannattaa kysyä apurahan myöntäjältä, miten se muutoksiin suhtautuu. Kaiken kaikkiaan kannattaa miettiä sitä, että sinulla on prosessi hyvin hoidossa ja hallinnassa alusta loppuun saakka.

Apurahatyön suhde työttömyysturvaan

Apurahatyö, kuten jo todettiin, ei muodosta työsuhdetta eikä se ole palkkatyötä. Se on työsuhteen ulkopuolella tehtävää työtä, joka on kuitenkin esimerkiksi palkansaajan työttömyysturvan kannalta hyväksyttävä syy olla pois työmarkkinoilta eli olla aktiivisesti etsimättä työtä.

Vakuutukset kuntoon

Lopuksi suositan vielä tarkistamaan vakuutukset. Apurahansaajan kannattaa huolehtia siitä, että on vakuutettu. Maatalousyrittäjien ja apurahansaajien eläkelaitos Mela vakuuttaa kaikki yli 4 kk kestävät apurahat. Usein apurahojen kesto on alle 4 kk, ja siten ne ovat muun muassa tapaturmavakuutuksen ulkopuolella. Pienempienkin apurahojen yhteen niputtamisen osalta vakuuttaminen voi tulla kyseeseen, jos rahat on myönnetty samaan projektiin. Tulkinnat tekee Mela. Vakuuttamisesta lisätietoa saa Melan sivuilta osoitteesta **www.mela.fi/fi/apurahansaajat**.

Teksti: Karola Baran
Kirjoittaja on SKTL:n lakimies.

Apuraha kirjan käännöspalkkiona

Aika ajoin tulee kysymyksiä siitä, miten pitäisi suhtautua, kun kustantaja toteaa, että sillä ei ole varaa maksaa käännöspalkkiota, mutta että se lupautuu tueksesi, mikäli haet apurahaa jostain muualta. Kysymys on ongelmallinen, koska tietysti käännöspalkkio on korvaus tehdystä työstä, mutta vielä oikeammin kääntäjä luovuttaa käännöstyönsä käyttöoikeuksia kustantajalle maksua vastaan. Perinteisesti käännöspalkkio on ollut korvaus siitä, että kääntäjä luovuttaa kustantajalle yksinoikeuden käännöksen julkaisemiseen painettuna kirjana. Käännöksen julkaisu e-kirjana, äänikirjana tai vaikka lehden jatkokertomuksena ovat omia julkaisujaan, joista tulisi sopia erikseen, mutta toisinaan näistä oikeuksista pyritään sopimaan samalla korvauksella. Palataan otsikon teemaan: Jos kustantaja ei mitään maksa, mikä järki siinä on, että sille siirtyisi mitään, varsinkaan useampia rahanarvoisia käyttöoikeuksia? Miksi kääntäjä luovuttaisi pois oikeuksia ilman että saisi hyödyntäjältä mitään vastiketta? Tai miksi joku kolmas, apurahan myöntäjä, maksaisi vastikkeen saamatta itse mitään oikeuksia?

Jotkut pienet ja keskisuuretkin kustantamot rahoittavat käännöskirjahankkeitaan niin, että kustantamo käytännössä vaatii kääntäjää hakemaan käännöstyötä varten apurahaa. Tämän lisäksi kääntäjä saa nimellisen käännöspalkkion, jos sitäkään. ”Mikään ei kiellä toimimasta näin, mutta siitä huolimatta käännöstyön rahoittaminen pelkällä apurahalla ei ole millään muotoa terve ja hyväksyttävä toimintamalli. Vaikka kirjan kääntäminen ja julkaiseminen olisi kuinka tärkeä kulttuuriteko, kääntäjän ei kannata suostua järjestelyyn, jossa hän hankkii työn rahoituksen itse, mutta kustantamo korjaa kirjan mahdollisesti tuottamat voitot”, kirjoittaa **Markku Päkkilä** osuvasti *Kirjallisuuden kääntäjien selviytymisoppaassa* (2013, 24).

Käännöstyö voidaan toisinaan hyvin kustantaa osin tai jopa kokonaan *kustantamon* saamalla käännöstuella. Tämä on eri asia kuin kääntäjille tarkoitetut apurahat. Muun muassa EU myöntää kulttuuriohjelmansa puitteissa kustantamoille apurahoja kustantamiseen. Samoin Finnish Litterature Exchange eli FILI myöntää kustantajille apurahoja esim. vähälevikkisen käännöskirjallisuuden kääntämisen edistämiseksi. Näissä tilanteissa kustantaja monesti hakee tukea yhteistyössä tietyn kääntäjän kanssa ja hakemukseen voidaan tarvita liitteeksi esim. kääntäjän ansioluettelo ja käännössopimus, ja hakemukseen voidaan vaatia myös kääntäjän allekirjoitus. Kyse on tällöin kuitenkin kustantajan hakema lisärahoitus, ei kääntäjän itsensä hankkima apuraha. Selvyyden vuoksi on hyvä korostaa myös, että jos kustantajan hakema tuki on tarkoitettu nimenomaan käännöstyöhön, on kohtuullista, että kustantamo silloin käyttää tukirahat kokonaisuudessaan käännöstyöhön – ja rahoittaa käännöstyötä myös omasta budjetistaan, jos tukisumma jää liian pieneksi (emt, 2013, 24).

Jos kääntäjä omissa nimissään hakee apurahaa ja sen saa, on erikoista, että kolmannen asemassa olevalla kustantajalla olisi tässä relaatiossa mitään virallista roolia käännöksen käyttöoikeuksien osalta – tai muutenkaan.

Neuvoisin kirjallisuuden kääntäjiä olemaan apurahoilla rahoitettujen käännösten osalta tarkkana, ettei käy niin, että kääntäjä tekee paitsi käännöstyön, myös hankkii käännösprojektin rahoituksen ja vastikkeetta – tai hyvin edullisesti – luovuttaa kustantajalle käännökseen liittyviä oikeuksia. Tätä valitettavasti tapahtuu, ja ilmiö saisi vähentyä.

Teksti: Karola Baran
Kirjoittaja on SKTL:n lakimies.

Kopiosto-apurahat haettavina 1.–31.10.2020

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton hallitus julistaa haettavaksi kopioinnista maksettujen tekijänoikeuskorvausten perusteella Kopiosto-apurahat kääntäjille.

Hae nyt apurahaa opintomatkaan, ammattikirjallisuuteen, uusiin IT-hankintoihin, ammattitaitoa edistäviin tarkoituksiin tai ulkomaiseen konferenssiin, seminaariin taikka muuhun koulutukseen! Katso tarkemmat hakukohteet hakuilmoituksestamme verkkosivuiltamme.

Jaossa on

- henkilökohtaisia **kohdeapurahoja,**
- henkilökohtaisia **konferenssi- ja koulutusapurahoja**
- **projektiapurahoja**.

Apurahan käytöstä on annettava selvitys.

- **Kohdeapurahaa** voivat hakea kaikki, jotka ovat kääntäneet kirjallisuutta (kaunokirjallisuutta tai tieto- ja oppikirjallisuutta), artikkeleita sanoma- tai aikakauslehdille tai julkaistua asiatekstiä.
- **Konferenssi- ja koulutusapurahaa** voivat hakea kaikki käännös- ja tulkkausalan ammattilaiset.
- **Projektiapurahaa** voivat hakea organisaatiot, työryhmät tai yksityishenkilöt. Hakijan on oltava käännös- ja tulkkausalalla tunnettu ja/tai luotettu toimija.
- **Yksittäinen henkilökohtainen kohdeapuraha tai konferenssi- ja koulutusapuraha** voi olla suuruudeltaan enintään **2 000** euroa. FIT:in maailmankongressiin vuonna 2020 myönnettävä apuraha voi olla suuruudeltaan enintään **1500** euroa. SKTL ilmoittaa vähintään 1 000 euron suuruiset apurahat verottajalle.

Apurahapäätökset tekee liiton hallitus hakemukset käsittelevän Kopiosto-työryhmän esityksen perusteella. Apurahan myöntäminen on harkinnanvaraista.
Hakemus toimitetaan hakuaikana **1.–31.10.2020** sähköisen apurahajärjestelmän kautta osoitteessa: **sktl.apurahat.net.**

Lue lisää: **sktl.fi/liitto/apurahat/kopiosto-apurahat/apurahajarjestelma.**

Hakuohjeet SKTL:n verkkosivuilla: **sktl.fi/liitto/apurahat/kopiosto-apurahat/hakuohjeet.**

Käännössopimus kirjallisuuden kääntäjän eettisenä ohjenuorana

Asiatekstinkääntäjien ja tulkkien etiikasta on keskusteltu paljon. Esimerkiksi jo auktorisoitujen kääntäjien ja asioimistulkkien koulutukseen kuuluu vahva eettinen puoli ja heidän toimintaansa ohjataan myös lainsäädännöllä. Kirjallisuuden kääntäjien etiikasta sen sijaan ei juuri puhuta. Tämä saattaa johtua siitä, että ammatissa on kyllä oma työmoraalinen koodistonsa, jota tulee noudattaa, mutta joka alalla pitkään toimineella niveltyy luonnolliseksi osaksi työskentelyä ilman erillistä pohdintaa.

Tässä artikkelissa ei ole mahdollista ottaa esille niitä eettisiä kysymyksiä, joita kääntäjä joutuu pohtimaan käännöstyötä tehdessään, ja jotka hyvin pitkälti liittyvät valittuun käännösstrategiaan. Esimerkiksi se, saako kirjailijan laatimaa tekstiä kääntäessään kotouttaa lukijan työn helpottamiseksi, on kokonaan oma keskustelunsa.

Käännössopimusta voidaan pitää kirjallisuuden kääntäjän eettisenä ohjeena. Sopimusta noudattaessaan kääntäjän siis tulisi automaattisesti toimia eettisesti, mutta onko näin? Voiko sopimuksen laatia siten, että työskentely sen pohjalta ei olekaan eettistä?

Jotkut käännössopimuksen kohdat ovat yksiselitteisiä. Mikäli sopimus kieltää kääntäjää millään tavalla paljastamasta kääntämänsä tekstin sisältöä ulkopuolisille, on selvää, että käännöstä tai alkutekstiä ei jätetä ajelehtimaan kahvilan pöydälle. Toiset kohdat taas vaativat kääntäjältä arviointeja, kuten se, milloin työ uhkaa viivästyä jostakin syystä niin paljon, että kustantajalle tulee ilmoittaa mahdollisesta viivästyksestä.

Tähän artikkeliin on koottu eettisiä kysymyksiä, joita kirjallisuuden kääntäjän tulee sopimusta allekirjoittaessaan ja noudattaessaan huomioida. Monet näistä sivuavat kääntämisen etiikan ohella myös kustannustoiminnan etiikkaa, sillä nämä kaksi kulkevat vääjäämättä rinta rinnan. Mikäli kustantaja toimii epäeettisesti, on kääntäjän joko tingittävä oman toimintansa eettisyydestä tai sanouduttava irti yhteistyöstä. Esimerkiksi liian tiukka kustannusaikataulu johtaa tilanteeseen, jossa kääntäjällä ei ole riittävästi aikaa korkeatasoisen käännöksen laatimiseen. Tällöin vaihtoehdoiksi jäävät luovuttaa kustantajalle keskeneräinen käännös, polttaa itsensä loppuun tai kieltäytyä työstä, mikä on koko kääntäjäkuntaa ajatellen ainoa oikea vaihtoehto.

Kääntäjän keskeisin kysymys ennen kustannussopimuksen solmimista onkin, osaanko ja ehdinkö tehdä tämän käännöksen. Jotta kääntäjä voi vastata tähän kysymykseen, hänen täytyy aina tutustua huolellisesti käännettävään teokseen ennen käännössopimuksen solmimista sekä arvioida kustannusaikataulun realistisuutta. Jotta se olisi mahdollista, kääntäjällä täytyy olla käsitys siitä, miten paljon aikaa hän minkäkin laisen tekstin kääntämiseen tarvitsee. Lisäksi nykyisin kääntäjältä saatetaan ostaa lisäpalveluita, kuten kääntämistä suoraan taittoon, jolloin siihen kuluva lisäaikakin pitäisi osata ennustaa.

Ammattitaitoinen kirjallisuuden kääntäjä on perillä osaamisensa ja jaksamisensa rajoista ja osaa siksi tehdä eettisesti kestäviä päätöksiä ottaessaan vastaan työtehtäviä. Hän ei lupaa liikoja eikä myöskään aja itseään piippuun, mikäli kaikki sujuu suunnitelmien mukaisesti. Aloittelevan kääntäjän sen sijaan ei ole helppo arvioida, miten kauan jonkin teoksen kääntämiseen pitää varata aikaa tai kuinka kauan itse kääntämistä seuraavat työvaiheet kestävät. Konkarikin saattaa joutua arvioimaan osaamistaan tai jaksamistaan uudelleen esimerkiksi sairauden takia tai elämäntilanteen muuttuessa yllättäen. Kirjallisuuden kääntäminen pohjaa kaikessa kääntäjän kompetenssille, ja siihen kuuluu myös taito arvioida omaa osaamista ja pystymistä kulloisessakin tilanteessa.

Kun kääntäjä lukee teosta ennen käännössopimuksen solmimista, hänen pitää myös arvioida, tarvitaanko käännösprosessissa asiantuntija-apua, mikäli kustantaja ei jo ole tehnyt päätöstä, että työ teetetään työryhmällä. Asiantuntijan tai asiantuntijoiden käyttäminen lisää käännöksen hintaa ja kustantaja saattaa olla halukas suosimaan kääntäjää, joka lupaa laatia koko käännöksen

itsenäisesti. Jälleen kääntäjä on tilanteessa, jolloin työ uhkaa livetä käsistä. Rehellinen kääntäjä tunnustaa, ettei hänellä ole vaikkapa astrofysiikan erityisosaamista, vaikka saattaakin sitten joutua jännittämään, löytääkö kustantaja kääntäjän, jolla on.

Sopimuksen yksityiskohdista neuvoteltaessa kääntäjän on osattava arvioida työnsä arvo ja esittää oma palkkiopyyntönsä. Jos vaatii liian suurta käännöspalkkiota, voi jäädä ilman työtä, mutta jos polkee hintoja, tulee toimineeksi koko ammattikunnan näkökulmasta epäeettisesti. Tilanne on vaikea, ja etenkin aloittelijoiden on vaikea pyytää ja saada työstään riittävä korvaus. Välillä kustantaja saattaa jopa valita vaativallekin teokselle aloittelevan kääntäjän siinä toivossa, että näin saa työn teetettyä merkittävästi halvemmalla. Tällainen toiminta ei ole eettisesti kestävää. Epäeettistä on myös, että osa kustantamoista pakottaa kääntäjän hankkimaan oman käännöspalkkionsa itse hakemalla apurahoja, vaikka apurahojen tarkoitus olisi olla lisärahoitusta kustantajan maksaman käännöspalkkion rinnalla. Etenkin pienten kielten aloittelevat kääntäjät suostuvat usein tällaiseen saadakseen edes joskus toteuttaa kutsumustaan kirjallisuudenkääntäjänä. Kustantajan tulisi aina maksaa käännöspalkkio eikä kääntäjän koskaan pitäisi joutua luovuttamaan käännöksensä oikeuksia ilmaiseksi. Suostuessaan rahoittamaan työnsä pelkästään apurahoilla kääntäjä tukee koko kääntäjäkunnan kannalta epäsuotuisaa käytäntöä.

Entä miten kääntäjän tulee suhtautua kirjallisuuteen, jota hän ei lainkaan arvosta tai joka suorastaan loukkaa hänen arvojaan? Onko kääntäjän eettistä ottaa vastaan työ, jota kohtaan hän tuntee vastenmielisyyttä? Näitä kysymyksiä jokainen kääntäjä joutuu pohtimaan omalla kohdallaan ja arvioimaan, miten paljon tekstiä kohtaan tunnettu antipatia vaikuttaa työn laatuun. Työtä tehdään myös rahan takia eikä kaikesta työstä tarvitse tykätä, mutta ainakin eettisesti arveluttavalta tuntuvan teoksen käännöstyön vastaanottamista kannattaa harkita tarkoin. Tällainen voi olla vaikkapa paljon virheellistä tai asenteellista tietoa sisältävä tietokirja.

Artikkeli ilmestyy myöhemmin osoitteessa kirjallisuudenkaantajanselviytymisopas.com.

Teksti: Hanna Pippuri
Kirjoittaja on SKTL:n mentoriohjelman vetäjä ja Kirjallisuuden kääntäjän selviytymisoppaan päätoimittaja.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

AUKTORISOITUJEN KÄÄNTÄJIEN TUTKINTOLAUTAKUNTA

Auktorisoidun kääntäjän tutkinto järjestetään lauantaina 14.11.2020 klo 9.00–17.00

Tutkintoon ilmoittautumisaika päättyi elokuun lopussa
Jälki-ilmoittautuminen 4.9.–10.9.2020
Jälki-ilmoittautua voi niihin kielipareihin ja erikoisaloihin, jotka ilmoitetaan Opetushallituksen verkkosivuilla 4.9.
https://www.oph.fi/fi/palvelut/auktorisoidun-kaantajan-tutkinto
Ilmoittautumislomake löytyy samalta sivulta.

Lisätietoa: auktoris.lautakunta@oph.fi

Pieni karanteenikirjakerho – Podcastia koronan aikaan

Pieni karanteenikirjakerho on Radio Helsingissä neljä vuotta Suurta hesalaista kirjakerhoa juontaneen **Taru Torikan** uusin aluevaltaus. Podcast-sarjassaan Taru keskustelee joka viikko yhden kotimaisen kirjallisuuden tekijän kanssa tämän teoksista, ympäröivästä maailmasta ja niiden mahdollisesta suhteesta toisiinsa.

Taru kertoo kirjapodcastin syntyneen omasta tarpeesta. Hän haastattelee ammatikseen kirjallisuuden tekijöitä, ja kun haastattelut jäivät keväällä pois, tuli hänelle pakottava tarve päästä keskustelemaan tekijöiden kanssa. Hän lisää, että oli jo pitkään suunnitellut oman podcastinsa aloittamista, ja koronakevät tuotti sille otolliset olosuhteet. ”Ajattelin että ihmiset tottuvat etätöissä kuuntelemaan podcasteja, eikä heitä haittaisi, vaikkei äänenlaatu ehkä yllä aivan studio-olosuhteisiin.”

Taru kiittelee, että viimeinen sysäys projektin käynnistämiselle olivat hänen keväällä SKTL:lle tekemät Mikael Agricola -palkitun **Helene Bützowin** ja J. A. Hollo -palkitun **Lotta Toivasen** podcast-haastattelut.

Intiimit keskustelut

Kuulijoita alkoi löytyä heti. Taru uskoo, että kirjapodcastien spontaani ja intiimi sävy on miellyttänyt kuulijoita. Jokainen jakso on kuin lukijan ja tekijän vuoropuhelu.

Taru kertoo, että jaksojen rakenne on aina samanlainen: hän haastattelee jaksossa yhtä kirjallisuuden tekijää tämän uusimmasta teoksesta. Noin tunnin pituisessa jaksossa pääsee hyvin sisälle kirjan omaan maailmaan, sen kieleen ja tapoihin. Hän huomauttaa, että vaikka pysytäänkin aika tiiviisti teoksessa, niin käy kuten usein itse kirjassakin, valuu ympäröivä maailma mukaan keskusteluihin.

Myös yhteistyökumppaneita on löytynyt kiitettävästi, ja syksystä alkaen Taru tekee yhteistyötä useiden suomalaisten kustantamojen kanssa. Lopullisen päätöksen sisällöstä tekee kuitenkin Taru itse.

Kääntäjän kaksoisrooli kiehtoo

Pienessä karanteenikirjakerhossa ilmestyy syksyn aikana myös käännösaiheinen bonussarja yhteistyössä SKTL:n kanssa.

Taru kertoo, että kirjallisuuden kääntäminen kiinnostaa häntä todella paljon. Hän ihailee sitä, miten kääntäjä voi asettaa itsensä toisen tekstin tulkiksi, mutta olla samalla itse tekijä. ”Tämä kääntäjän kaksoisrooli on todella kiehtova.” Kirjallisuuden kääntäjiä haastatellessaan Taru on myös pannut merkille, miten erilaisia ratkaisuja ja näkökulmia eri kääntäjillä on samaan päämäärään pääsemiseksi.

Podcastit julkaistaan Pienen karanteenikirjakerhon Soundcloud-tilillä: **soundcloud.com/kirjakerho**

Käännösaiheinen sarja julkaistaan myös SKTL:n Soundcloud-tilillä: **soundcloud.com/sktlry**

Teksti: Maarit Laitinen
Kirjoittaja on SKTL:n tiedottaja.

Jos olet kiinnostunut Pienen karanteenikirjakerhon tukemisesta, lue eri vaihtoehdoista osoitteessa **patreon.com/pienikaranteenikirjakerho.**

– Taru Torikka

”Minulle tuli tarve päästä keskustelemaan tekijöiden kanssa.”

SKTL:n tapahtumakysely 2020

SKTL:n jäseniltä kysyttiin kesällä, millaisesta toiminnasta he ovat kiinnostuneita. Kyselyyn vastasi 220 SKTL:n jäsentä. Enemmistö vastaajista oli asiatekstinkääntäjiä, jotka muodostavat SKTL:n suurimman jäsenryhmän. Kyselyyn vastasivat aktiivisesti muutkin jäsenet, myös eläkeläiset ja opiskelijat. Kiitos kaikille kyselyyn vastaajille!

Kartoitimme SKTL:n jäsenille suunnatussa tapahtumakyselyssämme jäsenistön toiveita tulevista tapahtumista sekä osallistumisen muodoista. 80 % vastaajista oli osallistunut aiemmin SKTL:n tapahtumiin ja koulutuksiin paikan päällä. 50,5 % vastaajista oli osallistunut etätapahtumiin. Yleensä jos jäsen ei ollut osallistunut tapahtumaan, aihepiiri ei kiinnostanut, vastaaja asui paikkakunnalla, josta oli liian pitkä matka paikalle tai tapahtuma oli järjestetty epäsopivana päivänä. Aikataulullisista syistä tai välimatkan vuoksi toivottiin etätapahtumia. Tapahtumien valtakunnallinen saavutettavuus oli vastaajien mielestä tärkeää ja tähän SKTL yrittääkin tulevana syksynä panostaa.

31 % jäsenistä toivoi liiton järjestävän asiapitoisia seminaareja ja 25 % lyhyitä parin tunnin luentoja ja koulutuksia. 13 % toivoi verkostoitumistilaisuuksia ja kollegojen vapaamuotoisia tapaamisia, 12 % jaostojen tapaamisia, 10 % paikallisosastojen tapaamisia ja 9 % vapaa-ajan ohjelmaa. Tapahtumiin osallistuvista 77,3 % haluaisi normaalitilanteessa osallistua tilaisuuksiin tilaisuudesta tai sen luonteesta riippuen joko paikan päällä tai etänä, 7,7 % ilmoitti olevansa kiinnostunut vain etäosallistumisesta, 11,8 % vain paikan päällä osallistumisesta, ja 3,2 % ilmoitti, ettei ole kiinnostunut tapahtumista, vaan on jäsen muusta syystä.

10,4 % vastaajista kiinnosti kielenhuolto, 7,9 % omaan työkieleen liittyvät työpajat, 7,5 % käännöstyökalukoulutukset ja 7,8 % kieleen/kielioppiin liittyvät koulutukset. Myös terminologia, hinnoittelu, toimeentulo sekä yrittäjyys kiinnostivat kukin 7–8 % vastaajista, mutta sopimukset, verkkosivukoulutukset, tekijänoikeudet, markkinointi, tekijänoikeudet, kirjamessutapahtumat kiinnostivat kukin

MILLAISTA TOIMINTAA TOIVOT?

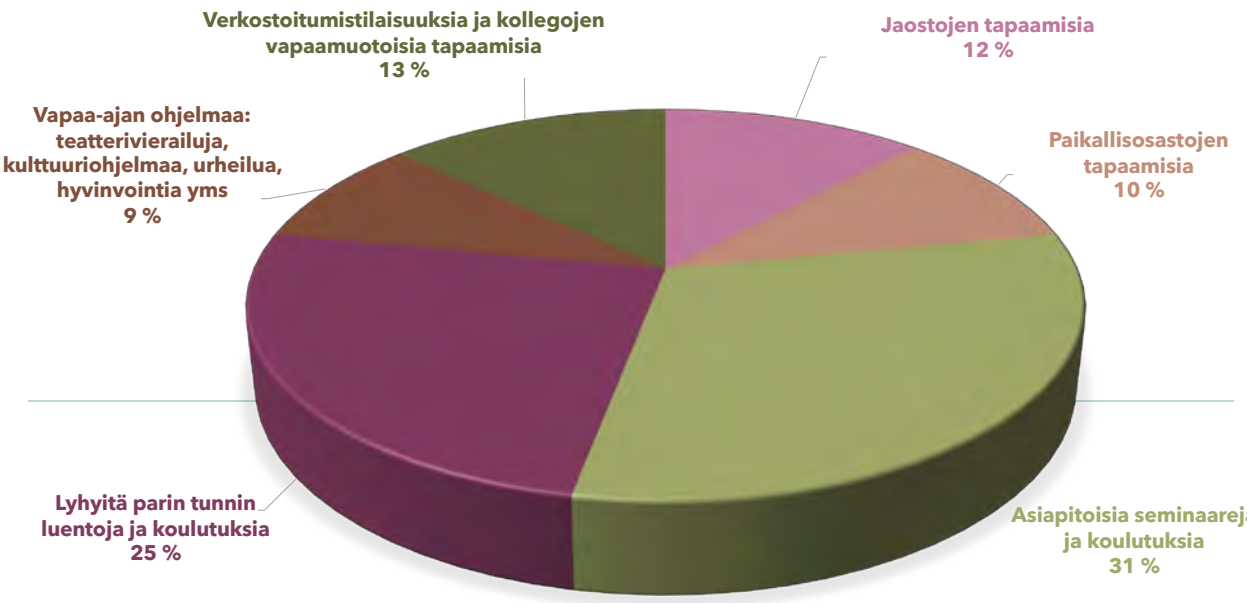

vain noin 3,5–4,5 % vastaajista ja av-kääntäjien ja tulkkien koulutukset pienempää osaa vastaajista. Vastauksissa painottuu suuri asiatekstinkääntäjien osuus.

Saimme monenlaisia koulutustoiveita myös mm. kirjallisuuden kääntäjien apurahoista ja hakemisesta, runouden kääntämisestä, pienkustantamisesta, lääketieteen ja lain erikoisaloista, ergonomiasta, ajanhallinnasta, työssäjaksamisesta, henkisestä hyvinvoinnista ja kuulonhuollosta. Toivottiin myös koulutusta auktorisoiduille kääntäjille, vinkkejä tietokirjallisuuden suomennosten julkaisuun ja toimittamiseen, LinkedIn-työpajaa, vierailuja, IT-tukea, kielikohtaisia koulutuksia, katsausta käännös- ja tulkkausmarkkinoiden tulevaisuudennäkymiin ja kilpailutuksiin sekä seminaaria oikeustulkkaustoimeksiantajien kanssa.

Myös ”kääntäjäkavalkadia”, jossa erityisesti asiatekstinkääntäjät, av-kääntäjät ja tulkit pääsisivät esiintymään ja kertomaan urastaan, toivottiin. Lisäksi SKTL:oa kehotettiin nostamaan kääntäjien ja tulkkien profiilia ja muistuttamaan oman alan ammattilaisten ja jäsenistön ammattitaidosta eli kouluttamaan asiakkaita. Peräänkuulutettiin ammattiylpeyttä, kääntäjän ja tulkin nimikkeen suojaamista sekä eron tekemistä ammattilaisten ja maallikkokääntäjien ja -tulkkien välille. Iloksemme pääsemme vastaamaan moneen meille esitettyyn tapahtumatoiveeseen jo tänä syksynä. Seurathaan tapahtumatiedotustamme!

Teksti: Jenni Kavén
Kirjoittaja on SKTL:n järjestöasiantuntija.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton juhlarahaston stipendit

Hakuaika: 1.– 31.10.2020

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton hallitus julistaa haettaviksi stipendit liiton 40-vuotisjuhlan kunniaksi perustetusta rahastosta. Stipendit on päätetty jakaa enintään 850 euron suuruisina apurahoina.

Stipendit myönnetään kääntämisen ja tulkkauksen alaan liittyvään ja sitä edistävään toimintaan, kuten pro gradu -töihin, tutkimukseen ja erityishankkeisiin. Stipendit myönnetään ensisijaisesti opiskelijoille ja jatko-opiskelijoille, jotka ovat liiton jäseniä. Hakijana olevan jäsenen jäsenmaksun tulee olla maksettu tai jäsenmaksuvapautuksen voimassa. Stipendiä ei myönnetä elinkustannusten kattamiseen eikä takautuvasti jo valmistuneeseen hankkeeseen.

Hakemuksesta tulee käydä ilmi
- stipendin käyttötarkoitus
- työsuunnitelma
- kustannusarvio.

Stipendiä ei voida myöntää, mikäli hakemus on puutteellinen.

Vapaamuotoiset hakemukset tulee lähettää **sähköpostitse viimeistään 31. lokakuuta 2020 sähköpostin liitteenä** pdf-tiedostona osoitteeseen: **jasenasiat@sktl.fi.** Sähköpostin viestikenttään merkintä ”Stipendihakemus”.

Stipendit jaetaan liiton syyskokouksessa lauantaina 21.11.2020.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton hallitus

1. Kuka ja mikä olet?
Annica Törmä, pohjoismaisten kielten tulkki, av- ja asiatekstikääntäjä.

2. Missä asut?
Vaasan Sundomissa, lähellä kalasavustamoja ja meteoriittikraatteria. Siis maalla, mutta 10 minuutin päässä kaupungin keskustasta.

3. Mitkä ovat työkielesi?
Pohjoismaiset kielet ja suomi. Tulkkaan skandikielistä suomeen ja suomesta ruotsiin, Ylen freelancerina ruotsinnan enimmäkseen pohjoismaisia ohjelmia, myös islannista. Olen auktorisoitu kääntäjä suomesta ruotsiin.

4. Kuunteletko musiikkia, kun teet töitä? Jos kuuntelet, millaista?
Tulkatessa en sattuneesta syystä kuuntele musiikkia, ja av-käännöksiäkin teen useimmiten kuulokkeet päässä. Muuten taustalla voi soida mitä milloinkin, mutta synkkä ja raju metallimusiikki häiritsee keskittymistäni.

5. Mikä on inhokkitermisi?
En keksi yhtään yksittäistä termiä, mutta esimerkiksi ilmausta ”tavoitteena on” ei todellakaan tarvitse aina kääntää kaavamaisesti ”målet är”.

6. Millaisissa vaatteissa käännät mieluiten?
Kotona työhuoneessani missä tahansa mukavissa arkivaatteissa. Tulkkauskeikoille pukeudun asiallisesti, mutten enää jakkupukuun kuten vielä 90-luvulla.

7. Minkä muruja löytyy eniten näppiksesi raoista?
Sieltä ei löydy muruja eikä mitään pölyä pahempaa. Onneksi salmiakkilaku ei murene näppiksen rakoihin.

8. Mistä käännöksestäsi olet kaikkein ylpein?
En juuri mieti tehtyjä töitä, vaan katse on tässä hetkessä tai tulevassa. Tänä kesänä kuitenkin ilahduin, kun vastaantulija pysäytti minut jalkakäytävällä kiittääkseen kuulemastaan miellyttävästä ja hyvästä tulkkauksesta.

9. Menetätkö joskus yöunesi käännöstyön takia? Tai tulevatko käännökset uniisi?
Kiireisinä aikoina yöunet saattavat jäädä vähiin, mutten muista koskaan nähneeni työunia.

10. Minkä äidinkielenopettajasi / pääkielesi opettajan opetuksen muistat? Mikä on syöpynyt tulikirjaimin sieluusi?
Pääkielen opettajamme **Ralf Vahteran** kanssa kävimme yliopiston käännösharjoitustunneilla syvällisiä kontrastiivispainotteisia keskusteluja. Vaikka en juuri nyt keksikään mitään tiettyä, niin moni opiskeluaikana opittu asia putkahtaa työtä tehdessä mieleen. Tärkeää on kuitenkin oppia hyväksymään, että kieli muuttuu ja kehittyy koko ajan, ja jotkut nuoruudessa sieluun syöpyneet opit joutavat romukoppaan.

11. Miksi valitsit itsestäsi juuri tämän valokuvan nähtäväksemme?
En löytänyt yhtään hiljattain otettua työkuvaa, joten valitsin Islannissa viime kesänä otetun kuvan. Islantiin tekee aina mieli palata.

Annica valittiin kevätkokouksessa täytevaaleilla SKTL:n hallituksen jäseneksi edustamaan Vaasan paikallisosastoa vuoden 2020 loppuun. Annican tavoittaa osoitteesta annica.torma@sktl.fi

Kansainvälisen kääntäjienpäivän webinaari

Kansainvälistä kääntäjienpäivää vietetään 30.9. Suomessa alan liitot tarjoavat vuosittain kaikille alasta kiinnostuneille seminaarin. Tänä vuonna järjestämme tapahtuman verkossa. Webinaarin kokoavana teemana on saavutettavuutta monenlaisin monikielisen viestinnän keinoin. Tervetuloa kuuntelemaan mielenkiintoisia puheenvuoroja ajankohtaisista asioista ja osallistumaan keskusteluun etänä!

Vuoden 2020 ohjelma:
Keskiviikkona 30.9.2020 verkossa

9.30 **Linjat auki** – aikaa varmistaa, että tekniikka toimii ja selvittää mahdolliset ongelmat osallistumisessa.
10.00 **Tervetuloa!**
10.15 ***Selkeä kuva sosiaalihuollon asiakirjoista – Sosiaalihuollon asiakirjoja sarjakuvaksi -projekti***
Eliisa Pitkäsalo, Monikielisen viestinnän ja käännöstieteen sekä kääntäjän suomen opintojen yliopisto- opettaja (Tampereen yliopisto) ja dosentti (Turun yliopisto).
10.45 ***Kääntäjän voimakeinot – kirosanat kääntämisen kohteena ja resurssina***
Kääntäjä, yliopisto-opettaja ja tutkija **Minna Hjort**, Turun yliopisto.
11.15 - 11.30 Tauko
11.30 ***Asioimistulkkauksen nykytila, työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen esittely***
Erityisasiantuntija **Varpu Taarna**, työ- ja elinkeinoministeriö.
12.00 **Kommenttipuheenvuoro + keskustelua: *Tulkkauksen tulevaisuudennäkymät***
Tulkkauksen yliopettaja, **Gun-Viol Vik**, Diakonia-ammattikorkeakoulu.
12.30 - 13.15 Tauko
13.15 ***Kuvailutulkkaus: Kuvien kääntämistä sanoiksi, mutta miten?***
Yliopistonlehtori, kääntäjä ja kuvataiteilija **Anne Ketola**, Tampereen yliopisto.
Tutustuminen Galleria Kuvituksessa esillä oleviin Vuoden Kuvittajan 2020 **Aliina Kauranteen** teoksiin kuvailutulkattuina.
14.00 ***Nuorten lukutaidon edistäminen, oma kieli ilmaisun välineenä – Lukukeskuksen Sanat haltuun -hanke***
Kirjallisuuskriitikko, kulttuuritoimittaja **Aleksis Salusjärvi.**

Päivä päättyy noin klo 14.45.
Päivän järjestävät Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto SKTL ja Kieliasiantuntijat ry.
Oikeudet ohjelma- ja aikataulumuutoksiin pidätetään.
Lisätiedot ja ilmoittautuminen: www.kaantajienpaiva.com

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:
Facebook: Kääntäjienpäivä
Instagram: @kaantajienpaiva
#käpä2020 #kääntäjienpäivä

Järjestöaktiiviksi Suomen kääntäjien ja tulkkien liittoon?

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto tarjoaa jäsenilleen aktiivisen mahdollisuuden tulla mukaan liiton toimintaan! Jaostojemme ja paikallisosastojemme toimikunnissa toimii kymmeniä liiton aktiiveja, jotka omalta osaltaan ovat kehittämässä kääntäjien ja tulkkien asioita ja suunnittelemassa hyvää ohjelmaa liiton jäsenille.

Toimikunnissa pääset

- vaikuttamaan liiton toimintaan
- suunnittelemaan tapahtumia, koulutuksia tai verkostoitumistapahtumia
- ideoimaan
- tapaamaan jäseniä
- saamaan vertaistukea
- vaikuttamaan oman alasi kehitykseen
- tekemään kädet savessa -meiningillä, jos haluat!

Järjestöistä hyötyä uralle?

Halutessasi voit pyytää meiltä todistuksen toimimisestasi SKTL:n vapaaehtois- tai luottamustehtävissä. Järjestössä vapaaehtoisena toimiminen voi avata oven moneen uuteen työpaikkaan. Jos työskentelet yksin, yhdistystoiminnasta saat hyvää vastapainoa työlle, pääset verkostoitumaan ja tutustumaan laajasti oman alan ihmisiin.

Haluaisitko sinäkin osallistua aktiivisemmin liiton toimintaan?

Haluatko vaikuttaa alan tulevaisuuteen? Henkilövalintoja liiton hallitukseen tehdään liiton sääntömääräisessä syyskokouksessa ja syksy on myös hyvää aikaa tulla mukaan toimikuntien työskentelyyn.

Tule mukaan jaostojemme ja paikallisosastojen tapahtumiin!

Tapahtumissa voit kysyä lisää aktiivina toimimisesta. Voit myös olla suoraan yhteydessä oman paikallisosastosi tai jaostosi puheenjohtajaan, jos haluat kysyä lisää.

Jaostojen ja paikallisosastojen yhteystiedot löydät täältä:
www.sktl.fi/liitto/sktl-n-hallinto/hallitus-vuonna-2020

Voit myös olla yhteydessä liiton toimistoon:
www.sktl.fi/yhteystiedot

Tervetuloa mukaan toimintaan!

2020

Webinaarina
Webbinarium

Suomalais-ruotsalainen kääntäjäseminaari

24. syyskuuta 2020

Svensk-finskt översättarseminarium

24 september 2020

KÄÄNTÄJÄSEMINAARI

SEMINARIET ÖVERSÄTTARE

#kääntäjäseminaari2020

#översättarseminariet2020

PROGRAMM / OHJELMA

9.30 Arrangörerna har ordet – Järjestäjien puheenvuoro

9.40 Inledning – Alkusanat – **Sirpa Alkunen**, puheenjohtaja/ordförande, SUOMEN KÄÄNTÄJIEN JA TULKKIEN LIITTO – FINLANDS ÖVERSÄTTAR- OCH TOLKFÖRBUND

9.50 **Päivi Kouki**, terminologi, SANASTOKESKUS TSK/TERMINOLOGICENTRALEN TSK: *Sanastokeskus ja sanastotyö kääntäjän apuna*

10.40 **Eija Puttonen**, FINLANDS BANK: *Hur kommer finansiella termer till?*

11.30 Lunch – Lounastauko

12.30 **Anders Svensson**, SPRÅKTIDNINGEN, SVERIGE: *Trenderna som präglar svenska nyord*

13.30 Kaffepaus – Kahvitauko

13.50 **Eivor Konttinen**, YLE: *Om de nya riktlinjerna för audiovisuell översättning* och **Tiina Holopainen**, TURUN YLIOPISTO: *Uusista av-kääntämisen laatusuosituksista* (yhteisesitys)

15.00 **Maarit Koponen,** HELSINGIN YLIOPISTO, MeMAD-HANKE: *Konekäännöksen laadusta ja käytettävyydestä av-kääntämisen kontekstissa*

15.45 Avslutning – Päätössanat – **Charlotta af Hällström-Reijonen**, avdelningsföreståndare, INSTITUTET FÖR DE INHEMSKA SPRÅKEN

Välkommen! Tervetuloa!

ANMÄL DIG SENAST 4.9.2020

—

ILMOITTAUDU VIIMEISTÄÄN 4.9.2020.

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto – Finlands översättar- och tolkförbund www.sktl.fi/liitto/seminaarit
Kotimaisten kielten keskus – Institutet för de inhemska språken www.sprakinstitutet.fi/oversattarseminariet

HELSINGIN KIRJAMESSUT VERKOSSA 22.–25.10.

KOE UPEA KIRJAVUOSI KOTISOHVALTA: UUTUUSKIRJAT, KIINNOSTAVIMMAT KIRJAILIJAT, AJANKOHTAISET, KIEHTOVAT KESKUSTELUT JA PALJON MUUTA. NELJÄ PÄIVÄÄ, SATOJA ESIINTYJIÄ, AINUTLAATUINEN OHJELMA. TULE MUKAAN TUNNELMOIMAAN!

OHJELMA JULKAISTAAN JA LIPUNMYYNTI ALKAA 23.9.
helsinginkirjamessut.fi
Yhden päivän lippu: 12 €
Kokoaikalippu: 17 €

HELSINGINKIRJAMESSUT.FI | #KIRJAMESSUT

MESSUKESKUS